

EERSTE GEDEELTE.

AA — AS

Aalberse. (Mr. P. J. M.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, alg. ber., 957, 961; onderart. 69 (Derde tijdelijke geneesheer krankzinnigengesticht te Medemblik), 1042, 1044; onderartt. 101 en 102 (Herbaria te Leiden, Utrecht en Groningen), 1068, 1079, 1081; onderart. 106 (Psychiatrische kliniek te Utrecht), 1088, 1091; onderart. 133 (Overneming der hogere burgerscholen te Hoorn en Veendam en stichting van nieuwe te Steenwijk en Coevorden), 1100, 1104, 1105; (Scholen voor vakopleiding en teekenscholen), 1105, 1107; onderart. 146 (Subsidiën ter bevordering van het tot stand komen van leerlingcontracten), 1141, 1142; onderartt. 149 en 151 (Jaarweddeverhooging voor de inspecteurs van het lager onderwijs en voor de districtsschoolopziensers), 1170, 1173; onderart. 188 (Tweede portier aan de Koninklijke Bibliotheek te den Haag), 1196; onderartt. 203 (Subsidie aan openbare leesalen), 1205; hoofdst. X, onderart. 68 (Middenstandsenquête), 592; onderart. 71 (Bijdrage in de kosten van oprichting van middenstandsbanken), 594; — *Wijz. en aanv. der wet van 1891 tot regeling der brievenposterij*, art. 1, b. 2135, 2138; art. 4, b. 2140; Verhoog. van hoofdst. V Staatsbegr. 1908, onderart. 166, b. 2329; — *motie van den heer Bos e.a. omtrent exploitatie van spoorwegen*, 1933, 2007.

Doet voorstellen tot het *wijzigen van w.o.*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 69, b. 1042; onderart. 102, b. 1068; onderart. 106, b. 1088; onderart. 133, b. 1100; onderart. 188, b. 1196.

Alphen. (J van)

II. Tijdelijk Voorzitter, 3; — Geeft kennis van de benoeming van den heer Röell tot *Voorzitter der Kamer*, 7; — Draagt het voorzitterschap over, 7.

Spreekt bij de ber. over regeling van werkzaamheden, 5.

Arts. (A. H. A.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 2 (Provinciale verordening van Noordbrabant tot heffing van weggeld), 966, 988; — *Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs*, alg. ber., 756, 769.

Dient in: *motiën* betr. de Provinciale verordening van Noordbrabant tot heffing van weggeld, 989; — betr. het door de wet gewaarborgde minimum-salaris voor de onderwijzers van bijstand, 769.

Asch van Wijck. (Jhr. Mr. H. M. J. van)

I. Spreekt bij de ber. over het *wetsontwerp*: *Wijz. der wet tot voorloopige vaststelling van hoofdst. VIII, Staatsbegr. 1908*, b. 208.

Asch van Wijck. (Jhr. Mr. H. W. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, alg. ber., 485, 502; onderart. 2 (Jaarwedden van den secretaris-generaal, enz.), 503, 505; hoofdst. V, onderart.

BE

105 (Onderwijs in de homoeopathische geneesmethode), 1082; (Middelbaar onderwijs), 1095, 1099; onderart. 133 (Overneming der hogere burgerscholen te Hoorn en Veendam en stichting van nieuwe te Steenwijk en Coevorden), 1104; onderart. 140 (Onderwijs in de stenographie), 1109; onderart. 144 (Subsidie aan een vakschool voor bakkers te Arnhem), 1112, 1113; hoofdst. IX, onderartt. 180, 191 en 199 (Nieuw postkantoor te Zeist), 890, 891; hoofdst. X, onderart. 124 (Kon. Ned. Meteorologisch Instituut), 608, 609; — *Tractaat voor de verbetering van het lot der gewonden en zieken, zich bevindende bij de legers te velde*, alg. ber., 1541; — *Regeling der visscherijen*, *nieuw art. 13a*, 1722; art. 14, b. 1767; — *Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905*, art. III, 2162, 2167; — *Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908*, alg. ber. 2245, 2291.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Buitenlandsche Zaken betr. de Noordzeeschikking, 35.

Beaufort. (Mr. W. H. de)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, alg. ber., 496; onderart. 2 (Jaarwedden van den secretaris-generaal enz.), 504; hoofdst. IV, afd. 2 (Kosten van de rechterlijke macht), 684, 686; hoofdst. IX, onderart. 119 (Gebruik van de zuidelijke poortjes op het Binnenhof door fietsrijders), 810; — Verhoog. en wijz. van hoofdst. V Staatsbegr. 1907, onderart. 200 (Aankoop van „Het Melkmeisje” en 38 andere schilderijen uit de collectie-Six), 1191; — *Regeling der visscherijen*, art. 1, b. 1626, 1630; art. 15, b. 1788, 1801; — *Naturalisatie van Khouw Oen Giok en Oey Tiang Hoei*, alg. ber., 2126, 2128; — *Invoering van een wettelijken tijd*, alg. ber., 2333, 2335; — *conclusie verslag overeenkomst, gesloten tusschen Nederl. en Pruisen betr. de Dinkel en de Vecht*, 1691.

Doet voorstellen tot het *wijzigen van w.o.*: *Regeling der visscherijen*, art. 15, b. 1786.

Aanhangsel: Stelt vragen overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Binnenlandsche Zaken betr. het behoud der N. Z. Kapel te Amsterdam als historisch monument, 34.

Beckers. (J. H. J.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. X, afd. 2 (Landbouw), 520, 575; onderart. 27 (Subsidiën ten behoeve van de paardenfokkerij), 588.

Berch van Heemstede. (Jhr. I. B. D. van den)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, alg. ber., 481; — *Goedkeuring van het protocol toetreding van Rusland tot de overeenkomst betr. de suikerbelasting*, alg. ber., 1496; — *Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905*, art. II, b. 2156; art. III, 2160, 2168 (verbet. 2225).

Bergh jr. (S. van den)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: *Toekenning van een een voorschot ten behoeve van een stoomvaartverbinding*

BE

tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, alg. ber., 33; - Aanv. en wijz. der wet tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, alg. ber., 1432, 1437; art. 1b, 1438, 1440; art. II, 1443, 1444; art. 2b, 1446, 1447; art. VI, 1450, 1453.

Doet voorstellen tot het wijzigen van het w. o.: Aanv. en wijz. der wet tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, art. 1b, 1438; art. II, 1443; art. VI, 1450.

Bergh. (Mr. Z. van den)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IX, onderart. 178 (Postcontract met de stoomboot-onderneming Texel—Nieuwediep) 887, 889; — regeling van werkzaamheden, 17, 19.

Doet een voorstel betr. de orde van werkzaamheden, 19.

Aanhangsel: Stelt een vraag, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde, aan den Minister van Binnenlandsche Zaken betr. verhooging der Rijkshijdrage aan de gemeenten, 59.

Bergmann. (Mr. E. H. J. M. van Zinnicq)

I. Spreekt bij de ber. over: het ontwerp-Adres van Antwoord op de Troonrede, vierde zinsnede, 11; - *wetsontwerpen*: Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. naamloze vennootschappen enz., 106, 107; - over de behand. der begr. door het aftredend Kabinet, 106, 107.

Doet een voorstel tot het wijzigen van het ontwerp-Adres van Antwoord op de Troonrede, vierde zinsnede, 11.

Kennisgeving van zijn overlijden, 183.

Bevers. (Mr. J. G. S.)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Wijz. van art. 28, 4°, van de Drankwet, 23; - Staatsbegr. 1908, alg. ber., 148; - Toekenning renteloos voorschot voor aanleg en exploitatie van spoorweglijnen Gorredijk—Assen, van Steenwijk naar Oosterwolde en van Meppel naar Smilde, 219; - Overbrengen van den Rijksweg Velsen—IJmuiden in beheer en onderhoud bij de gemeente Velsen, 219; - Verhoog. en aanv. van hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, b. 273, 278; - Wijz. en aanv. der wet tot regeling der brievenposterij, 319, 320; - Renteloos voorschot voor den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van Hontenisse naar de Belgische grens enz., 343; - Verhoog. van hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, b. 343.

Vraagt schorsing van de behandeling van het w. o. tot bekrachtiging van een overeenkomst betr. den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van Heerlen naar Valkenberg, 280.

Houdt op lid der Kamer te zijn, tengevolge van zijn benoeming tot Minister van Waterstaat, 183, 184.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Verhoog. en aanv. van hoofdst. IX Staatsbegr. 1909, alg. ber., 1423, 1426; - Nadere overeenkomst met de Mij. tot Expl. van Staatsspoorwegen, betr. voormalig Nederl. Rhijnspoorwegpersoneel, alg. ber., 1570, 1572; - Aanleg enz. spoorweglijnen Gorredijk—Assen, Steenwijk—Oosterwolde en Meppel—Smilde, alg. ber., 1602; - Verhoog. en aanv. hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1685, 1688; - Onteigening ten behoeve van een spoorweg van Eindhoven naar Weert, alg. ber., 1695; - Aanv. en verhoog. hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1911; - Verzekering van den goeden staat der voornamen rivieren en stroomen des Rijks, alg. ber., 2081, 2088; *nieuwe artt. 7bis, 7ter en 11bis*, 2093, 2102; art. 12, b. 2107; art. 13, b. 2110; art. 25, b. 2111, 2112; Wijz. en aanv. der wet van 1891 tot regeling der brievenposterij, art. 1, b. 2136, 2138; art. 4, b. 2140; - Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, alg. ber., 2146, 2149; art. I, b. 2150, 2151; art. II, b. 2157; *nieuw art. 11bis*, 2157, 2159; art. III, 2165, 2168, 2169; - Toekenning rentel. voorschot aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse—Belgische grens, alg. ber., 2200, 2207; art. 2, b. 2209; - *motiën* van den heer Bos e. a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1967, 2012; - van den heer Treub betr. aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse—Belgische grens, 2207; - *conclusiën*: verslag inlichtingen adres Erven J. W. Käyser, 2141; - verslag inlichtingen adres van den raad der gemeente Meppel, 2145.

BE — BL

Wijzigt bij de ber. de w. o.: Verzekering van den goeden staat der voornamen rivieren en stroomen des Rijks, art. 12, b. 2107, art. 14, b. 2110; art. 16, b. 2110; art. 25, b. 2111; - Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, art. 1, b. 2156; *nieuw art. 11bis*, 2159.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: van den heer Ketelaar omtrent het zich op den voorgrond plaatsen van postambtenaren bij verkiezingen, 27; - van den heer Passtoors betr. den vischafslag en de visschershaven te IJmuiden, 37; - van den heer Nolens betr. de kanalisatie der Maas, 49.

Wordt benoemd tot Minister van Waterstaat, I. 184, II. 1378.

Beyma. (Jhr. Mr. P. J. van)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Aanv. en wijz. der wet, houdende bepalingen tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, 286; - Wijz. wet 9 April 1877 (*Stbl.* 79); - Wijz. wet Regterlijke Organisatie enz. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, b. 371.

Biesen. (Mr. J. W. van den)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, b. 87; - Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, 154; - Voorloopige vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 178; - Goedkeuring van het protocol: toetreding van Rusland tot de overeenkomst betreffende de suikerbelasting, 191; - Bepaling omtrent de behandeling van rechtsgedingen betr. een arbeidsovereenkomst, welke aanhangig waren bij het in werking treden der wet tot regeling van het arbeidscontract, 247; - Aanv. en wijz. der wet, houdende bepalingen tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, 284; - Verhoog. en aanv. van hoofdst. X Staatsbegr. 1908, b. 336, 242; - Wijz. wet 9 April 1877 (*Stbl.* 79); - Wijz. wet Regterlijke organisatie, enz. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, b. 372; - *interpellatie* van den heer van der Feltz betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907 in zijn geheel na 1 December e. k., 53.

Doet voorstellen betr. de orde van werkzaamheden, 13; - tot het doen opnemen van een staat in de *Hundelingen*, 156.

Bloeker. (Dr. C. F. J.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 69 (Geneeskundige dienst), 307, 310; onderafd. 116 en 133 (Toelating van inlandsche artsen als officieren van gezondheid); - Verhoog. hoofdst. II der uitgaven Ind. begr. 1907, alg. ber., 345; *eenig artikel*, 348; - Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 2, C (Volksgezondheid en volkshuisvesting), 1003; onderartt. 56, 57 en 58 (Subsidie ter bestrijding van tuberculose), 1037; afd. 4 (Hooger onderwijs), 1056; onderartt. 101 en 102 (Herbarium te Leiden), 1079; onderart. 106 (Psychiatrische kliniek te Utrecht), 1091; onderart. 201 (Subsidie voor de stichting van een centraal instituut van hersenonderzoek), 1197; hoofdst. VIII, onderart. 79 (Hervorming van den geneeskundigen dienst), 1323; onderart. 81 (Militaire apothekers), 1324; onderart. 83 (Bureau van den inspecteur van den geneeskundigen dienst), 1324, 1325; onderartt. 86, 87, 88 en 94 (Opheffing van het militair hospitaal te Middelburg), 1325; onderart. 89 (Geneeskundig materieel te velde), 1326, 1327; hoofdst. X, afd. 5 (Arbeid), 630, 645; onderart. 145 (Geneeskundige controle bij de Rijksverzekeringsbank), 655; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, onderart. 89 (Het materieel te velde van den geneeskundigen dienst), 2319; - *interpellatie* van den heer Helsdingen omtrent het optreden van den waarnemenden burgemeester van Krommenie in verband met een werkstaking aldaar, 1593, 1596; - *conclusiën*: verslag inlichtingen adres W. Kloeke, 1654, 1656; - verslag inlichtingen adres C. J. Asselbergs, 2180.

Doet voorstellen tot het wijzigen van w. o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VIII, onderart. 86, b. 1325; onderart. 87, b. 1325; onderart. 89, b. 1327; onderart. 94, b. 1325; - *conclusie* verslag inlichtingen adres W. Kloeke, 1655; - tot het *interpelleren* van den Minister van Waterstaat naar aanleiding van de wijzigingen, gebracht in het reglement voor den verkoop van visch en voor het gebruik van de vischhal en de visschershaven te IJmuiden, 2049.

BO

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel omtrent wettelijke maatregelen tegen loodvergiftiging als beroepsziekte, 7.

Boer Czn. (K. de)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Regeling der visscherijen, art. 23, b. 1835, 1837; art. 26, b. 1839, 1840.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Regeling der visscherijen, art. 26, b. 1839.

Bogaardt. (W. H.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, alg. ber., 203, 246; hoofdst. II der uitgaven, afd. 2 (Departement van Justitie), 261, 265; afd. 5 (Departement van Onderwijs enz.), 279; onderafd. 62 (Europeesch onderwijs), 286; onderafd. 68 (Armwezen), 301; onderafd. 92 (Aanleg van een weg van Laboean naar Belawan), 316; onderafd. 95 (Verbetering der haventoestanden te Soerabaja en Semarang), 319, 322; afd. 8 (Departement van Gouvernementsbedrijven), 324, 326; onderafd. 113 (Draadlooze telegraphie), 334; onderafd. 135 (Overbrengen van de pupillenschool te Gombong naar Nederland), 350 (verbet. 450); - Staatsbegr. 1908, hoofdstuk IX, afd. 3 (Spoorwegen), 827; - Contract met de „Nederland” en „Rotterdamsche Lloyd” tot vervoer van de post tusschen Nederland en Ned.-Indië, enz., alg. ber., 1898; - Naturalisatie van Khouw Oen Giok en Oey Tiang Hoei, alg. ber., 2129; - *conclusiën*: verslag inlichtingen adres F. H. van Rijgersma, 2175; - verslag inlichtingen adres C. J. Asselbergs, 2182.

Doet een voorstel tot het doen opnemen van een staat in de *Handelingen*, 1899.

Dient in: een *motie* betr. de opzending der Indische militaire pupillen naar Nederland in het belang van hun verdere opvoeding en opleiding, 351.

Aanhangsel: Stelt een vraag overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Koloniën omtrent de verbetering van de haven- en handelsinrichtingen te Soerabaja, 47.

Bolsius. (Mr. F. J.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, onderart. 77j (Verbetering, uitbreiding, wijziging der bestaande opvoedingsgestichten; enz.) 720, 729; - *conclusie* verslag Inlichtingen adres C. de Beer, 1661.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, onderart. 77j, 720.

Borch van Verwolde. (Mr. A. P. R. C. baron van der)

II. Spreekt bij de ber. over de *motie* van den heer Treub betr. aanleg en exploitatie van een spoorweg van Hontenisse-Belgische grens, 2206 (verbet. 2325).

Borgesius. (Mr. H. Goeman)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, alg. ber., 400, 437; hoofdst. V, afd. 2, C (Volksgezondheid en Volkshuisvesting), 1007; onderart. 69 (Derde tijdelijke geneesheer krankzinnigengesticht te Medemblik), 1044; onderart. 146 (Subsidiën ter bevordering van het tot standkomen van leerlingcontracten), 1141; afd. 5 (Lager onderwijs), 1151; onderartt. 149 en 151 (Jaarweddeverhooging voor de inspecteurs van het lager onderwijs en voor de districtsschoolopzieners), 1170; hoofdst. IX, afd. 6 (Kon. besluit betr. de gehuwde vrouw-postambtenaar), 874, 833; hoofdst. X, onderart. 26 (Subsidiën voor boerenleenbanken), 584, 586; - *Wijz.* der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 741, 766; *nieuw* art. IV, 772; - *Wijz.* van art. 24 der Burgerlijke Pensioenwet, onderart. 1, b. 1217, 1218; - Intrekking van art. 31, tweede lid, der Ongevallenwet 1901, enz., alg. ber., 1220; art. 4, b. 1222, 1226; - Regeling der visscherijen, art. 14, b. 1757, 1771, 1776, 1778; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, eindstemming, 2332; - Mededeelingen der Regeering omtrent het optreden van het nieuwe Kabinet, 1385; - een persoonlijk feit, 515.

BO — BY

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: *Wijz.* van art. 24 der Burgerlijke Pensioenwet, onderart. 1, b. 1217; - Intrekking van art. 31, tweede lid, der Ongevallenwet 1901 enz., art. 4, b. 1222; - Regeling der visscherijen, art. 14, b. 1757, 1774, 1778.

Bos. (Dr. D.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, alg. ber., 959, 962; onderart. 2 (Aanvulling der afd. Onderwijs van het Departement), 962; afd. 4 (Hooger onderwijs), 1060, 1068; onderart. 105 (Hooger onderwijs in de aardrijkskunde), 1085; onderart. 133 (Overneming der hoogere burgerscholen te Hoorn en Veendam en stichting van nieuwe te Steenwijk en Coevorden), 1102, 1104; (Scholen voor vakopleiding en teekenscholen), 1107; onderart. 146 (Subsidiën ter bevordering van het tot stand komen van leerlingcontracten), 1113, 1142; hoofdst. VIII, alg. ber., 1256 (verbet. 1307), 1304; onderart. 113 (Overbrenging der constructiewerkplaatsen naar de Hembrug), 1329, 1330; hoofdst. X, alg. ber., 516, 518; afd. 2 (Ontginning van woeste gronden), 566, 579; onderart. 26 (Subsidiën aan boerenleenbanken), 582, 583; onderart. 48 (Staatshulp voor de bebossching en ontginning van woeste gemeentegronden), 590; onderart. 68 (Middenstandsenquête), 593; - *Wijz.* der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 759; *nieuw* art. IV, 773, 777; art. V, 779; - Vaststelling van het slot der rekening van ontv. en uitg. voor Ned.-Indië over 1903, alg. ber., 1213; - Instelling eener Consignatiekas, alg. ber., 1559, 1561; - Regeling der visscherijen, alg. ber., 1615, 1620; - Contract met de „Nederland” en „Rotterdamsche Lloyd” tot vervoer van de post tusschen Nederland en Ned.-Indië enz., alg. ber., 1901 (verbet. 1960), 1907; - *motie* van den heer Bos e. a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1861 (verbet. 1911), 1979 (verbet. 2033); - *conclusiën*: verslag Inlichtingen adres J. F. van Raaij, 1658; - verslag Inlichtingen adres weduwe K. Klijn, geb. J. Brunink, 1659; - regeling van werkzaamheden, 568, 570.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 146, b. 1113; hoofdst. X, onderart. 48, b. 590.

Wijzigt bij de ber. de *conclusie* verslag Inlichtingen adres weduwe K. Klijn, geb. J. Brunink, 1659.

Brummelkamp. (A.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, alg. ber., 190, 239; - Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 4 (Hooger onderwijs), 1062; hoofdst. VI, onderart. 87 (Het al dan niet gestationneerd blijven van het loodswezen te Maas-luis), 951, 952.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van orde: aan den Minister van Binnenlandsche Zaken omtrent den toestand te Hoek van Holland ten aanzien van de rioleering en het beschikbaar zijn van goed drinkwater, 15.

Bylandt. (Mr. W. K. F. P. graaf van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Toekenning van een voorschot ten behoeve van een stoomvaartverbinding tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, alg. ber., 31; - Instelling van een fonds tot spoedige afwerking van de stelling van Amsterdam, alg. ber., 69; - Ind. begr. 1908, alg. ber., 214; hoofdst. I der uitgaven, onderafd. 61 en 62 (Kazerneering der koloniale reserve), 356; hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 63 (Inlandsch onderwijs), 293; afd. 9 (Subsidie aan militaire tehuizen), 342; - Begr. Curaçao 1908, alg. ber., 457; - Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, alg. ber., 482; onderart. 3 (Periodieke traktementsverhoogen aan de in art. 2 bedoelde ambtenaren enz.), 512; onderart. 6 (Gezantschappen (jaarwedden en toelagen)), 508, 510; onderart. 30 *bis* (Subsidie aan een adspirant-adjunct-tolk bij het gezantschap te Constanti-nopel), 512, 513; hoofdst. IV, onderart. 77j (Verbetering, uitbreiding, wijziging der bestaande opvoedingsgestichten, enz.), 727; hoofdst. V, onderart. 69 (Krankzinnigengesticht te Medemblik), 1043, 1044; hoofdst. IX, onderart. 70 (Kanaal van Dieren over Apeldoorn naar Hattum), 800; - Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. ongevallenverzekering, alg. ber., 560; - Verhoog. en aanv. van hoofdst. III, Staatsbegr. 1906, alg. ber., 1290; - Verhoog.

CI — DE

en aanv. van hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1416; — Goedk. van het protocol: toetreding van Rusland tot de overeenkomst betr. de suikerbelasting, alg. ber., 1496; — Het met Amerika gesloten handelsverdrag en wijziging van het invoerrecht op vleesch, alg. ber., 1530, 1537, 1540; — Regeling der visscherijen, alg. ber., 1613; *nieuw art. 13a*, 1726; — Staats-exploitatie van mijnen, 162; — regeling van werkzaamheden, 1704.

Doet een voorstel betr. de regeling van werkzaamheden, 1704.

Citters. (Jhr. S. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Toekenning van een voorschot ten behoeve van een stoomvaartverbinding tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, alg. ber., 43; — Instelling van een fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 101, 133; — Opsporen van delfstoffen van Staatswege, alg. ber., 171; — Staatsbegr. 1908, alg. ber., 410, 435; hoofdst. IV, onderart. 77e (Nieuw rechtsgebouw te Utrecht), 708; hoofdst. V, onderartt. 56, 57 en 58 (Subsidie ter bestrijding der tuberculose), 1015, 1036; onderart. 106 (Psychiatrische kliniek te Utrecht), 1089; hoofdst. VII A, alg. ber., 1016; hoofdst. IX, onderart. 121 (Huren van localiteiten voor Departementen van algemeene bestuur), 810; hoofdst. X, afd. 4 (Nijverheid), 596, 598; onderart. 101 (Rijksinstituut voor het onderzoek der zee), 607; — Het met Amerika gesloten handelsverdrag en wijziging van het invoerrecht op vleesch, alg. ber., 1532, 1540; — Contract met de „Nederland” en „Rotterdamsche Lloyd” tot vervoer van de post tusschen Nederland en Nederlandsch-Indië enz., alg. ber., 1903; — Verhoog. van het zegelrecht van sommige effecten, art. 3, b. 2123, 2125; — Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, art. III, 2159, 2167; — Staatsexploitatie van mijnen, 147, 162; — *motie* van den heer Bos e. a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1913, 2005; — *conclusie* verslag inlichtingen adres erven J. W. Käyser, 2143; — regeling van werkzaamheden, 1243.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, art. III, 2159.

Dedem (A. baron van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 100; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. VII B, alg. ber., 1029; onderart. 23 (Klerken bij de directe belastingen enz.), 1128; hoofdst. IX, onderart. 30 (Verbetering van de rivier de IJssel), 793, 794; afd. 3 (Spoorwegen), 840; hoofdst. X, afd. 2 (Landbouw), 563, 576; onderart. 48 (Staatshulp voor de bebossching en ontginning van woeste gemeentegronden), 590; — Verzekering van den goeden staat der voorname rivieren en stroomen des Rijks, alg. ber., 2075; art. 25, b. 2111, 2112; — Toekenning rentel. voorschot aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse—Belgische grens, art. 2, b. 2208; — *motie* van den heer Bos e. a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1956, 2012.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog, omtrent de in art. 23k der Gemeentewet voorkomende uitdrukking: *krijgsman in werkelijke dienst*, 17.

Deventer. (Mr. C. Th. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, alg. ber., 209, 239; hoofdst. I der uitgaven, onderafd. 35 (Ambtenaarsexamen), 354, 355; hoofdst. II der uitgaven, afd. 4 (Departement van Justitie), 253, 263; afd. 4 (Departement van binnenlandsch bestuur), 273; onderafd. 63 (Inlandsch onderwijs), 291, 295; onderafd. 95 (Verbetering der haventoestanden te Soerabaja), 320, 322; onderafd. 112 (Zout), 330, 332; onderafd. 116 en 133 (Toelaten van inlandsche artsen als officier van gezondheid), 349; afd. 11 (Samenstelling der gemeenteraden in Indië), 352, 353; — Wijz. en verhoog. Ind. begr. 1908, ten behoeve van de opleiding van Inlandsche rechtskundigen, alg. ber. 371; — Begr. Suriname 1908, afd. 2 (Strafbaarstellen van afgoderij), 477, 479; — Naturalisatie van Khouw en Giok en Gey Tiang Hoei, alg. ber., 1217, 2128.

Doet een voorstel tot het *interpelleren* van den Minister van Koloniën omtrent de behandeling der strafzaak van de op 30 November 1907 te Pati (residentie Semarang) krachtens rech-

DO — DR

terlijk vonnis ter dood gebrachte inlanders en omtrent de wijze, waarop dat vonnis is voltrokken, 1369.

Aanhangsel: Stelt vragen overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde, aan den Minister van Koloniën omtrent handelingen van een bivak-commandant in de Gajolanden, 4; — aan den Minister van Koloniën omtrent het door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië in December 1907 in Atjeh ingestelde onderzoek, 41.

Does de Willebois. (Jhr. P. J. J. S. M. van der)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, b. 91; — Verhoog. der Ind. begr. 1908 ten behoeve van de opleiding van inlandsche rechtskundigen, 250.

Dolk. (Mr. W.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 113 (Draadloze telegraphie), 333, 334; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, onderart. 3 (Periodieke traktementsverhoogen aan de in art. 2 bedoelde ambtenaren enz.), 505; hoofdst. V, onderart. 175 (Cursus in het spreken aan de Rijkskweekschool te Haarlem), 1190; onderart. 203 (Subsidie aan openbare leesalen), 1203; onderart. 214 (Verhooging van het subsidie aan het Kon. Conservatorium te 's Gravenhage), 1231; hoofdst. VIII, afd. 22 (Kazernes te 's Gravenhage), 1336; hoofdst. IX, afd. 2, C (Landsgebouwen te 's Gravenhage), 807.

Doorn. (Jhr. Mr. W. Th. C. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Begr. Suriname 1908 en goedk. kol. verordening tot het aangaan geldleening op korten termijn, alg. ber., 466 (verbet. 555); — Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 5 (Lager onderwijs), 1164; hoofdst. IX, afd. 3 (Spoorwegen), 829, 854, 860; onderart. 154 (Subsidie aan de Westlandsche stoomtram), 860; hoofdst. X, afd. 4, A (Mijnwezen), 603; onderart. 91 (Grondboringen enz.), 603; — Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 757; — Verhoog. van hoofdst. X Staatsbegr. 1906, onderart. 78, b. 1208; — Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. naamloze vennootschappen enz., art. 1, b. 1210; — Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1521; — Instelling eener consignatiekas, art. 10, b. 1563, 1565, 1567; — Regeling der visscherijen, art. 1, b. 1628, 1630; *nieuw art. 3bis*, 1636, 1642; art. 4, b. 1642, 1644; art. 6, b. 1644, art. 12, b. 1698; artt. 27 in 33, b. 1648; artt. 38 en 39, b. 1855; — Verzekering van den goeden staat voorname rivieren en stroomen des Rijks, alg. ber., 2075; *nieuwe artt. 7bis*, 7ter en 11bis, 2093; — Wijz. der wet op de Regterlijke Organisatie en het Beleid der Justitie enz., art. I, b. 2222; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, onderart. 22 (Herhalingsoefeningen), 2315; onderart. 178 (Garnizoen te Gouda), 2323; Staatsexploitatie van mijnen, 155, 163; — *interpellatie* van den heer Marchant betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichte 1907, b. 540, 551; — *conclusie* verslag Inlichtingen adres C. de Beer, 1660, 1663.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van wetsontwerpen. Instelling eener Consignatiekas, art. 10, b. 1563, 1565; — Regeling der visscherijen, art. 4, b. 1642; art. 6, b. 1644.

Drucker. (Mr. H. L.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, alg. ber., 390 (verbet. 480), 436 (verbet. 480); hoofdst. III, onderart. 3 (Periodieke traktementsverhoogen aan de in art. 3 bedoelde ambtenaren enz.), 510; hoofdst. V, afd. 3 (Vergoeding aan het vroegere personeel der schutterijen), 1046; onderart. 203 (Internationaal observatorium op de helling der Monte Rosa en subsidie aan openbare leesalen), 1200; hoofdst. IX, afd. 6 (Posterijen), 866; — Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. naamloze vennootschappen enz., alg. ber., 1209; — Intrekking van art. 31, tweede lid, der Ongevallenwet 1901 enz., art. 4, b. 1224; — Wijz. en aanv. der wet van 1891 tot regeling der brievenposterijen; art. 1, b. 2137; — Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, alg. ber., 2147; — voorstel van de C. v. R. over het w.o. tot invoering van een wettelijken tijd om dat w.o. tot nieuwe overweging naar de afdelingen te zenden, 2308; — Mede-

DU — EL

deelingen der Regeering omtrent het optreden van het nieuwe Kabinet, 1894; — *Interpellatie* van den heer Drucker omtrent den achterstand bij sommige rechterlijke colleges, 1546 (verbet. 1626), 1552 (verbet. 1626); regeling van werkzaamheden, 2108, 2109.

Doet een voorstel tot het *interpelleeren* van den Minister van Justitie omtrent den achterstand bij sommige rechterlijke colleges, 1174.

Duymaer van Twist. (L. F.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 91, 133; — Ind. begr. 1908, alg. ber., 227; hoofdst. I der uitgaven, onderafd. 61 en 62 (Kazerneering der Koloniale Reserve), 357, 360; hoofdst. II der uitgaven, afd. 9 (Departement van Oorlog), 339, 344; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, alg. ber., 498; hoofdst. V, onderart. 42 (Onderstand aan de vroegere bewoners van Schokland), 998; onderart. 214 (De behandeling van den heer Hendriks als leeraar aan het Kon. Conservatorium te 's Gravenhage), 1231, 1234; hoofdst. VI, alg. ber., 900, 923; onderart. 16 (Badkamers voor het mindere personeel op het nieuwe pantserschip), 938; onderart. 37 (Het korps mariniers), 945; onderart. 46 (Gelegenheid voor de gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te nuttigen), 946, 947, 969, 970; hoofdst. VII B alg. ber., 1025; onderart. 22 (Standplaatstoelagen der belastingambtenaren), 1121; hoofdst. VIII, alg. ber., 1244, 1304; onderart. 20 (standplaatstoelagen aan de landweer-districtscommandanten te Amsterdam en Rotterdam), 1306, 1310, 1311; onderart. 22 tot en met 25 (Soldijregeling der sergeanten-majoor-instructeur), 1315, 1321; hoofdst. IX, onderart. 89 (Verbetering van het Meppelerdiep), 806, onderart. 114 (De zandweg van Avereest naar Meppel), 806, 807; afd. 6, C (Post- en telegraafkantoor te Vollenhoven), 893; — Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. ongevallenverzekering, alg. ber., 559; — Voorloopige vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1374, 1375; — Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1468, 1526, 1527; — Aanleg enz. spoorweglijnen Gorredijk-Assen, Steenwijk-Oosterwolde en Meppel-Smilde, alg. ber., 1572; — Regeling der visscherijen, alg. ber., 1610, 1623; *nieuw art. 13a*, 1699 (verbet. 1744), 1742, 1754; art. 14, b. 1766; art. 15, b. 1789, 1801, 1806; *nieuw art. 15 bis*, 1807; art. 19, b. 1830; art. 23, b. 1834, 1838; — Wijz. en aanv. der Pensioenwetten voor de zee- en landmacht, alg. ber., 2172; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber. 2240, 2289, 2307; onderart. 22 (Herhalingsoefeningen), 2312; onderart. 178 (Garnizoen te Gouda), 2324; — *interpellatie* van den heer Marchant betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907, b. 537, 552; — *motie* van den heer Duymaer van Twist betr. de gelegenheid voor gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te gebruiken, 969, 970; regeling van werkzaamheden, 17, 18, 19, 20, 1699, 1846.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VIII, onderart. 20, b. 1310; — Regeling der visscherijen, *nieuw art. 13a*, 1699; art. 15, b. 1802; *nieuw art. 15 bis*, 1806; art. 23, b. 1833; — betr. de orde van werkzaamheden, 18, 20.

Dient in: *motiën* betr. de gelegenheid voor de gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te gebruiken, 948; — betr. de verhooging der soldij van de sergeanten-majoor-instructeurs, 2244.

Duynstee. (Mr. Th. J. A.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, onderart. 77g (Stichting van een bijzondere strafgevangenis voor mannen), 715; — Aanv. en wijz. der wet tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, art. X, 1455, 1456; art. XI, 1457; — Regeling der visscherijen, art. 17, b. 1824; — Verzekering van den goeden staat der voorname rivieren en stroomden des Rijks, art. 25, b. 2111.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Verzekering van den goeden staat der voorname rivieren en stroomden des Rijks, art. 25, b. 2111.

Eland. (K.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van

FE — FO

een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 64, 125; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 3 (Vergoeding aan het vroegere personeel der schutterijen), 1046; onderart.-99 (Subsidie aan het Nederlandsch Gymnastiekverbond), 1047; hoofdst. VI, onderart. 16 (De bewapening van het nieuwe pantserschip), 933, 943; hoofdst. VIII, alg. ber., 1249, 1304; onderart. 20 (Standplaatstoelagen aan de landweerdistrictcommandanten te Amsterdam en Rotterdam), 1310; onderart. 22 tot en met 25 (De herhalingsoefeningen), 1318; onderart. 113 (Overbrenging der constructiewerkplaatsen naar de Hembrug), 1330; — Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1474; — *motie* van den heer Bos e. a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1962.

Feltz. (Mr. G. W. baron van der)

I. Spreekt bij de ber. over de *wetsontwerpen*: Wijz. wet van 9 April 1877 (*Sibl.* 79); Wijz. wet Regterlijke Organisatie enz. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, b. 368; — *interpellatie* van den heer van der Feltz betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907 in zijn geheel na 1 December e. k., 43 (verbet. 74), 47 (verbet. 74), 48, 49.

Doet een voorstel tot het *interpelleeren* van den Minister van Oorlog betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907 in zijn geheel na 1 December e. k., 34.

Dient in: een *motie* betr. de maatregelen door den Minister van Oorlog genomen, ten aanzien van het blijvend gedeelte der onbereden wapens, 48.

Ferf. (P. B. J.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 133 (Overneming der hoogere burgerschool te Hoorn door het Rijk), 1103; hoofdst. VIII, onderart. 144 (Wederinvoering van de „Paardenmilitie”), 1332, 1334; — Nadere overeenkomst met de Maatsch. tot Expl. van Staats-spoorwegen, betr. voormalig Ned. Rhijnspoorwegpersoneel, alg. ber., 1568; — Regeling der visscherijen, *nieuw art. 13a*, 1713, 1748; art. 14, b. 1764, 1776; art. 15, b. 1786, 1797; *nieuw art. 15bis*, 1807, 1808; art. 23, b. 1838; — Verzekering van den goeden staat der voorname rivieren en stroomden des Rijks, *nieuwe artt. 7bis*, 7ter en 11bis, 2106; art. 12, b. 2107; art. 14, b. 2110; art. 16, b. 2110; art. 25, b. 2112; — Toekenning renteloos voorschot aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse—Belgische grens, art. 2, b. 2209; — voorstel van de Commissie Rapporteurs over het w. o. tot invoering van een wettelijke tijd om dat w. o. tot nieuwe overweging naar de afdelingen te zenden, 2309; — *conclusie* verslag inlichtingen adres C. J. Asselbergs, 2184; — regeling van werkzaamheden, 20.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VIII, onderart. 144, b. 1332; — Regeling der visscherijen, art. 15, b. 1785; *nieuw art. 15bis*, 1807.

Fock. (Mr. D.)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, b. 98, 108; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. X, 171.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, alg. ber., 228 (verbet. 313), 243, 248; hoofdst. I der uitgaven, alg. ber., 354; onderafd. 35 (Ambtenaarssexamen), 355; onderafd. 61 en 62 (Kazerneering der Koloniale Reserve), 358, 360, 361; hoofdst. II der uitgaven, afd. 2 (Departement van Justitie), 261, 265; onderafd. 16 (Gevangenen en veroordeelden), 268; onderafd. 17 (Arbeidsinspectie en koeliewerving), 270, 271; afd. 4 (Departement van Binnensch bestuurs), 274, 276 (verb. 313), onderafd. 44 (Emigratie), 278; afd. 5 (Departement van onderwijs enz.), 280 (verbet. 313), onderafd. 62 (Europeesch onderwijs), 287, 290; onderafd. 63 (Inlandsch onderwijs), 294, 295, 296; onderafd. 64 (Chineesch onderwijs), 297; onderafd. 68 (Armwezen), 301, 303, 304, 305; onderafd. 69 (Geneeskundige dienst), 309, 310; afd. 6 (Bevordering der inlandsche groot-industrie) 310; onderafd. 85 (Bevordering van de katoencultuur), 311; onderafd. 87 (Verbetering van den veestapel), 312; onderafd. 92 (Bevloeings- en afwateringswerken, bruggen, wegen enz.), 318, 319; onderafd. 95 (Ver-

betering der haventoestanden te Soerabaja), 321, 322; onderafd. 100 (Spoorweg door de Soebangpas voor de Ombilinmijnen), 322; onderafd. 101 (Reorganisatie van den dienst der Staats-spoorwegen), 323; onderafd. 104 (Onderzoek van stoomketels), 323; afd. 8 (Departement van Gouvernementsbedrijven), 326, 327; onderafd. 111 (Steenkolen), 329; onderafd. 112 (Zout), 331, 332; onderafd. 113 (Draadlooze telegraphie), 333, 334; afd. 9 (Departement van Oorlog), 341, 345; onderafd. 116 en 133 (Toelaten van inlandsche artsen als officier van gezondheid), 349, 350; onderafd. 135 (Overbrengen van de pupillenschool te Gombong naar Nederland), 351; onderafd. 155 (Weduwen- en wezenfonds voor militairen beneden den rang van officier), 352; afd. 11 (Samenstelling der gemeenteraden in Indië), 353; hoofdst. II der middelen, nummer 19 (Inkomstenbelasting), 364, 367; nummer 62 (Inkomsten uit de parelvisscherij), 367; nummer 67 (Overvaartgelden), 368; - Verhoog. hoofdst. II der uitgaven Ind. begr. 1907, alg. ber., 346, 347; *eenig artikel*, 348; - Wijz. en verhoog. Ind. begr. 1908, ten behoeve van de opleiding van inlandsche rechtskundigen, alg. ber., 373; - Begr. Curaçao 1908, alg. ber., 452, 457; afd. 2 (Justitie en politie), 458; onderart. 10 (Het exploiteeren van de boot *Christiansted*), 458; afd. 4 (Onderwijsverordening) 458; onderart. 21 (Toelage enz. aan den landbouwkundige en bijdrage kosten der landbouwinspectie in Suriname), 459; onderart. 26 (Verbetering van het visscherijbedrijf), 460; onderart. 32 (Toelage aan den heer Fanel), 450; Aruba in het algemeen, 462; onderart. 120bis (Toelagen aan met den politiedienst belaste militairen), 465; - Begr. Suriname 1908 en goedgek. kol. verordening tot het aangaan geldleening op korten termijn, alg. ber., 475; afd. 2 (Justitie en politie), 478, 480; - Wijz. en verhoog. hoofdst. II der uitgaven Ind. begr. 1906, onderafd. 141 (Uitgaven voor expeditiën enz.), 1119; - Vaststelling van het slot der rekening van ontv. en uitg. voor Ned. Indië over 1903, alg. ber., 1213; - *motiën* van de heeren van Kol en IJerman betr. het optreden van onze troepen in Atjeh, 248; - naar aanleiding van een incident tusschen den Minister van Koloniën en den heer Thomson, 287.

Trekt in het *wetsontwerp* tot wijz. en verhoog. der Ind. begr. 1907, ten behoeve van de oprichting van een opleidingschool voor Inlandsche rechtskundigen, 371.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: van den heer van Deventer omtrent handelingen van den bivakcommandant in de Gajolanden, 4; - van den heer Thomson betr. oprichting van een bond door officieren van het Indische leger, 21.

Vraagt en verkrijgt eervol ontslag als Minister van Koloniën, I. 184, II. 1378; - wordt als zoodanig opgevolgd door A. W. F. Idenburg.

Foreest. (Jhr. mr. P. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VIII, onderart. 144 (Wederinvoering van de „Paardenmilitie”), 1334; hoofdst. IX, afd. 2 (Ingenieurs van 's Rijks waterstaat), 781; onderartt. 180, 191 en 199 (Kosten der gebouwen voor den post- en telegraafdienst), 889, 891; hoofdst. X, onderart. 26 (Subsidiën voor boerenleenbanken), 586; afd. 5 (Arbeid), 642, 648; - regeling der visscherijen, art. 19, b. 1831; art. 23, b. 1834.

Fruytier. (P. F.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IX, afd. 3 (Spoorwegen), 826; onderart. 143 (Tweede doorvaartopening in de spoorwegbrug over het Zuid-Bevelandsche kanaal), 859; - Toekenning rentel. voorschot aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse - Belgische grens enz., alg. ber., 2195, 2205; art. 2, b. 2208; - regeling van werkzaamheden, 2108.

Geer. (Jhr. mr. D. J. de)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 758; - Regeling der visscherijen, art. 12, b. 1696, 1698; art. 15, b. 2001; art. 17, b. 1824; art. 27, b. 1847, 1851; - Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, alg. ber., 2148; *nieuw art. IIbis*, 2157, 2158; - Toekenning rentel. voorschot aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse - Belgische grens, art. 2, b. 2209.

Doet voorstellen tot het] *wijzigen* van w. o.: Regeling der visscherijen, art. 15, b. 2000; art. 17, b. 1824; art. 27, b. 1847; - Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, *nieuw art. IIbis*, 2157, 2158; - Toekenning rentel. voorschot aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse - Belgische grens, art. 2, b. 2209.

Wordt toegelaten als lid Kamer, 185.

Gijn. (S. M. H. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908; hoofdst. III, alg. ber., 490, 508; hoofdst. VI, alg. ber., 927, hoofdst. IX, onderart. 33 (Verbetering enz. van het Hollandsch Diep en het Haringvliet), 795.

Haffmans. (O. M. F.)

I. Wordt toegelaten als lid der Kamer, 184.

Havelaar. (J. P.)

I. Spreekt bij de ber. over: het ontwerp-Adres van Antwoord op de Troonrede, vierde zinsnede, 11, 12; - *wetsontwerpen*: Verhoog. en aanv. van hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, b. 275; - Wijz. en aanv. der wet tot regeling der brievenposterij, 319, 320; - *interpellatie* van den heer van der Feltz betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907 in zijn geheel na 1 December e. k., 48, 49.

Heeckeren. (Mr. J. D. C. baron van)

I. Stelt een vraag aan den Minister van Buitenlandsche Zaken betr. de moeilijkheden gerezen tusschen Nederland en Venezuela, 389.

Heemskerk. (Mr. Th.)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Wijz. der wet tot voorloopige vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 207, 208; - Wijz. der Gemeentewet, 220 - Verhoog. van hoofdst. V Staatsbegr. 1908, b. 318; - Invoering van een wettelijken tijd, 318; - *interpellatie* van den heer van Welderen Rengers betr. in de residentie loopende geruchten over de politie, 358; - naar aanleiding van een persoonlijk feit, 208.

Legt een verklaring af naar aanleiding van het optreden van het nieuwe Kabinet, 190.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, alg. ber., 374, 425; hoofdst. V, afd. 2 (Binnenlandsch bestuur), 976; C (Woningtoestanden in den Biesbosch), 1007; hoofdst. VIII, alg. ber., 1265, 1302; hoofdst. IX, afd. 6 (Kon. besluit betr. de gehuwde vrouw-postambtenaar, 868, 878; hoofdst. X, onderart. 26 (Subsidiën voor boerenleenbanken), 584; - Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, *nieuw artikel IV*, 770, 774; - Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1509, 1527; - Contract met de „Nederland” en „Rotterdamsche Lloyd” tot vervoer van de post tusschen Nederland en Ned.-Indië, enz., alg. ber., 1905; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2286; - Verhoog. van hoofdst. V Staatsbegr. 1908, onderart. 219, b. 2331; - Invoering van een wettelijken tijd, alg. ber., 2334; - Mededeelingen van de Regeering omtrent het optreden van het nieuwe Kabinet, 1381, 1404, 1411; - *interpellatiën*: van den heer Marchant betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907, b. 547; - van den heer Helsdingen omtrent het optreden van den waarnemenden burgemeester van Krommenie in verband met een werkstaking aldaar, 1585, 1591, 1596; - *motie* van den heer Duymaer van Twist betr. de gelegenheid voor gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te gebruiken, 970; - *conclusie* verslag inlichtingen adres C. de Beer, 1661, 1663 - een persoonlijk feit, 513, 515; - regeling van werkzaamheden, 18, 20, 384, 570.

Doet een voorstel betr. de regeling van de orde van werkzaamheden, 542.

Wijzigt bij de ber. de w. o.: Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, artt. 4 en 5, intitulé, considerans en handteekeningen, 1513.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde:

HE

van den heer Plate betr. de dit jaar voor verkoop beschikbare hoeveelheid tin, 25; - van den heer Passtoors betr. herziening van art. 23 k der Gemeentewet, 29; - van den heer Roodhuyzen betr. de indiening van een wetsvoorstel tot vermindering van nadeel, geleden door onderwijzers aan Rijksnormaalscholen ten gevolge van de opheffing, 31; - van den heer de Stuers, betr. anti-belasting-bewegingen op Sumatra's Westkust en in de Padangsche Bovenlanden, 31; - van den heer van Kol betr. klachten omtrent de behandeling van den exsultan van Atjeh, 33; - van den heer de Beaufort betr. het behoud der N. Z. Kapel te Amsterdam als historisch monument, 34; - van den heer Schaper betr. de bezwaren van den Minister van Binnenlandsche Zaken tegen de ontworpen verordening op de plaatselijke belasting naar het inkomen te Zaandam, 35; - van den heer de Klerk betr. de indiening van een wetsontwerp tot tegemoetkoming in het geldelijk verlies van personen, die een bezoldigd ambt hadden bij de opgeheven schutterijen, 35; - van den heer van Deventer omtrent het door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië in December 1907 in Atjeh ingestelde onderzoek, 41; - van den heer Smeenge omtrent schooltoestanden te Weert, 43; - van den heer van Kol omtrent het onbezet blijven van een zetel in den gemeenteraad van Breda, 43; - van den heer van den Bergh (den Helder) betr. verhooging der Rijksbijdrage aan de gemeenten, 59.

Wordt benoemd tot Minister van Binnenlandsche Zaken en tot Minister van Koloniën ad interim, I. 184, II. 1378.

Heemstra. (S. baron van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 106 (Psychiatrische kliniek te Utrecht), 1090; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII. Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2302.

Helsdingen. (W. P. G.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, alg. ber., 387; hoofdst. IV, afd. 6 (Ongeregelheden, gepleegd door Duitsche werklieden), 693; hoofdst. V, onderart. 106 (Loonen in de bestekken der Rijkswerken te Utrecht), 1091; onderart. 109 (Gebruik van Bentheimer zandsteen bij den herbouw der Universiteit te Groningen), 1092; hoofdst. VII B, onderart. 23 (Klerken bij de directe belastingen enz.), 1128, 1131; afd. 8 (Pensioenen van de bedienden van het ijkwezen), 1133; hoofdst. IX, afd. 3 (Spoorwegen), 828; afd. 6 (Posterijen), 864; hoofdst. X, afd. 5 (Arbeid), 629, 646; onderart. 154 (Subsidie voor bestrijding der luchtverontreiniging door rook van fabrieksschoorsteenen), 659, 660; - Aanleg enz. spoorweglijnen Gorredijk—Assen, Steenwijk—Oosterwolde en Meppel—Smilde, alg. ber., 1576; - Wijz. en aanv. der wet van 1891 tot regeling der brievenposterij, art. 1, b. 2135, 2137, 2138; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2250; - Bespreking van de belangen der Rijkswerklieden bij de verschillende Departementen van Bestuur, 2025, 2062, 2068; - *interpellatie* van den heer Helsdingen omtrent het optreden van den waarnemenden burgemeester te Krommenie in verband met een werkstaking aldaar, 1583, 1587; - *conclusie* verslag Inlichtingen adres J. J. Rotteveel, 1681.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Wijz. en aanv. der wet van 1891 tot regeling der brievenposterij, art. 1, b. 2134, 2138; - tot het *interpelleren* van den Minister van Binnenlandsche Zaken nopens het optreden van den waarnemenden burgemeester van Krommenie ter zake van de gebeurtenissen in verband met de plaats hebbende werkstaking aldaar, 1434.

Wordt toegelaten als lid der Kamer, 169.

Hennequin. (Mr. P. C. J.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Toekenning rentel. voorschot aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse—Belgische grens enz., alg. ber., 2194.

Heuvel. (V. A. M. van den)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, afd. 6 (Politietoezicht op vischkweekerijen), 691; hoofdst. IX, onderart. 66 (Het Eindhovens kanaal), 800; Aanv. en wijz. der wet tot voorkoming van bedrog in den

HO — ID

boterhandel, art. 1b, 1439; - Onteigening ten behoeve van een spoorweg van Eindhoven naar Weert, alg. ber., 1695.

Hooft. (Mr. P. C. 't)

I. Spreekt bij de ber. over: het ontwerp-Adres van Antwoord op de Troonrede, vierde zinsnede, 12; - *wetsontwerpen*: Wijz. van art. 28, 4°, van de Drankwet, 19, 29; - Bepaling omtrent de behandeling van rechtsgedingen betr. een arbeids-overeenkomst, welke aanhangig waren bij het in werking treden der wet tot regeling van het arbeidscontract, 245, 249; - Wijz. wet 9 April 1877 (*Stbl.* 79); Wijz. wet Regterlijke Organisatie enz. en Verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, b. 380; - *interpellatie* van den heer van der Feltz betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907 in zijn geheel na 1 December e.k., 50, 53.

Dient in: een *motie* betr. de bespreking van maatregelen ten aanzien van het blijvend gedeelte, 52.

Hovy. (W.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Wijz. van art. 28, 4°, van de Drankwet, 24; - Ind. begr. 1908, b. 92; - Staatsbegr. 1908, hoofdst. X, 172; - Wijz. en aanv. der wet tot regeling der brievenposterij, 319; - Verhoog. en aanv. van hoofdst. X Staatsbegr. 1908, b. 337; - Verhoog. van hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, b. 343.

Stelt aan den Minister van Koloniën een vraag omtrent mededeeling van het rapport van den officier van justitie te Makassar betr. den toestand op Timor Koepang, 255.

Hubrecht. (Dr. H. F. R.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Toekenning van een voorschot ten behoeve van een stoomvaartverbinding tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, alg. ber., 37, (verbet. 85); - Contract met de „Nederland” en „Rotterdamse Lloyd” tot vervoer van de post tusschen Nederland en Ned. Indië enz., alg. ber., 1894; - regeling van werkzaamheden, 20.

Hugenholtz. (F. W. N.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 16 (Gevangenen en veroordeelden), 266; - Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, alg. ber., 670; afd. 6 (Ongeregelheden, gepleegd door Duitsche werklieden), 688, 692; afd. 7 (Vakonderwijs in de gevangnissen), 700, onderart. 57 (Hulp aan ontslagen gevangenen), 704; afd. 8 (Verbod voor de verpleegden in de tuchtscholen om in de speelluren vrijuit met elkander te spreken), 705; hoofdst. V, onderart. 163 (Jaarwedden der onderwijzers aan de Rijksscholen in de Maatschappij van Weldadigheid), 1187; hoofdst. VI, alg. ber., 902 (verbet. 953), 923; onderart. 2 (Toestand der commiezen en adjunct-commiezen aan het Departement van Marine), 930, onderart. 16 (Badkamers voor het mindere personeel op het nieuwe pantserschip), 933; onderafd. 3 (Toestand der bakkers aan boord), 943, 944; onderart. 46 (Gelegenheid voor de gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te nuttigen), 946, 948; onderart. 59 (Toepassing van art. 16 der Militaire Pensioenwet op marine-officieren), 949; hoofdstuk X, onderart. 145 (Personeel bij de Rijksverzekeringsbank), 653, 658; - Aanleg enz. spoorweglijnen Gorredijk—Assen, Steenwijk—Oosterwolde en Meppel—Smilde, alg. ber., 1581; - Regeling der visscherijen, *nieuw* art. 13a, 1727, 1750; art. 14, b. 1758, 1768; art. 23, b. 1837; Wijz. en aanv. der Pensioenwetten voor de zee- en landmacht, alg. ber., 2170 (verbet. 2250), 2173; - *motie* van den heer Duymaer van Twist betr. de gelegenheid voor de gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te gebruiken, 948; - regeling van werkzaamh., 948.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Binnenlandsche Zaken betr. art. 245 der Gemeentewet, 11; - aan den Minister van Justitie betr. het instellen van een onderzoek naar mis-handelingen, welke zouden zijn gepleegd door de politie te Papendrecht, 29, 61.

Idenburg. (A. W. F.)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Verhoog. der Ind. begr. 1908 ten behoeve van de opleiding

ID — JA

van inlandsche rechtskundigen, 251, 254; — Wijz. van het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Suriname en idem in de kolonie Curaçao, 255; — Dading tusschen den Minister van Koloniën en de Hollandsche Hypotheekbank te Amsterdam, 289; — naar aanleiding van de vraag van den heer Hovy omtrent mededeeling aan de Kamer van het rapport van den officier van justitie te Makassar betr. den toestand op Timor Koepang, 256.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over w.o.; Naturalisatie van Khouw Oen Giok en Oey Tiang Hoei, alg. ber., 2128; — Wijz. en verhoog. van de Ind. begr. 1908, alg. ber., 2224; — *conclusiën*: verslag inlichtingen adres F. H. van Rijgersma, 2175; — verslag inlichtingen adres C. J. Asselbergs, 2186, 2190.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: van den heer Bogaardt omtrent de verbetering van de haven- en handelsinrichtingen te Soerabaja, 47; — van den heer van Kol omtrent maatregelen tot vermindering van het opiumverbruik in Nederlandsch-Indië, 47; — van den heer van Kol betr. het instellen van een onderzoek in verband met de zeeramp nabij Tandjoeng Priok op 14 Mei 1908 en omtrent het vervoer van zieke mijnwerkers in Ned. Indië, 51; — van den heer Thomson betr. oprichting van een bond door officieren van het Indische leger en betr. beweerde knoeierijen met leveranciën in het Ned. Ind. leger, 53, 63.

Wordt benoemd tot Minister van Koloniën, I. 184, II. 1378.

Idsinga. (Mr. J. W. H. M. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VI, onderart. 16 (De torpedobooten type-*Ophir*), 934, 943; — Verhoog. en wijz. van hoofdst. V Staatsbegr. 1907, onderart. 200 (Aankoop van „Het Melkmeisje en 38 andere schilderijen uit de collectie-Six), 1194; — Voorloopige vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1373.

IJzerman. (J. W.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, alg. ber., 219, 247, 250, 251; hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 68 (Armwezen), 300, 305; onderafd. 104 (Onderzoek van stoomketels), 323; onderafd. 111 (Steenkolen), 327, 330; hoofdst. II der middelen, nummer 67 (Overvaartgelden), 368; — Verhoog. hoofdst. II der uitgaven Ind. begr. 1907, *eenig artikel*, 348; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 7 (Toepassing van art. 5 der Pensioenwet op leeraren aan hogere burgerscholen en gymnasia), 1235; — *motie* van den heer IJzerman betr. het optreden van onze troepen in Atjeh, 247, 250, 251.

Dient in: een *motie* betr. het optreden van onze troepen in Atjeh, 247.

Jannink. (Mr. G.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 85 (Bevordering van de katoencultuur), 311; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 136 (Subsidie voor de Ned. school voor nijverheid en handel en voor de textielschool te Enschedé), 1108; hoofdst. X, afd. 2 (Landbouw), 565, 577.

Jansen. (J. C.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VI, alg. ber., 911, 926; onderart. 51 (Sleepboot te den Helder om hulp te verleen aan de bemanning der onderzeeboot), 949; onderart. 83 (Bezoldiging der commissarissen der loodszen), 951; onderart. 87 (Aanbouw van een zevende stoomloodsvaarttuig), 952; — Wijz. en aanv. der wet van 1891 tot regeling der brievenposterij, art. 1, b. 2138, 2139; art. 4, b. 2141; — Invoering van een wettelijke tijd, 2335; — *voorstel* van de Commissie van Rapporteurs over het w.o. tot invoering van een wettelijke tijd om dat w.o. tot nieuwe overweging naar de afdelingen te zenden, 2308.

Janssen. (Mr. F. I. J.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, onderart. 77g (stichting van een bijzondere strafgevangenis voor mannen), 713; hoofdst. VII B, alg. ber. 1020,

KA — KL

1030; hoofdst. IX, onderart. 34 (Verbetering enz. van de Maas in Limburg, Noordbrabant en Gelderland), 795; afd. 3 (Spoorwegen), 824.

Karnebeek. (Jhr. mr. A. P. C. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 83, 129; — Opsporen van delfstoffen van Staatswege, alg. ber., 170, 175; art. 2, b. 179, 180; — Staatsbegr. 1908, alg. ber., 435; hoofdst. VI, onderart. 16 (De bewapening van het nieuwe pantserschip), 933; hoofdst. VIII, alg. ber., 1261, 1304; onderart. 22 tot en met 25 (De herhalingsoefeningen), 1319; hoofdst. IX, afd. 6, C (Toestand der telephonie), 891, 893; hoofdst. X, afd. 4, A (Mijnwezen), 599, 601; — Wijz. der wet tot voerl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1488; — Regeling der visscherijen, art. 1, b. 1629, 1632; — Verhoog. en aanv. hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1684, 1688; — Goedkeuring van het verdrag tusschen Nederland en Brazilië tot regeling der grens tusschen Suriname en Brazilië, alg. ber., 1909; art. 1, b. 1909, 1910; — Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, alg. ber., 2145, 2146; — Toekenning rentel. voorschot aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse—Belgische grens enz., alg. ber., 2197, 2204; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2252 (verbet. 2325), 2301; — Verhoog. van hoofdst. V Staatsbegr. 1908, onderart. 219, b. 2330; — *interpellatie* van den heer Marchant betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichte 1907, b. 543; — *motiën*: van den heer Duymaer van Twist betr. de gelegenheid voor gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te gebruiken, 968; — van den heer Bos e. a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1963, 2001; — *conclusie* verslag overeenkomst, gesloten tusschen Nederland en Pruisen betr. de Dinkel en de Vecht, 1653, 1654, 1690; — een persoonlijk feit, 602.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w.o.: Opsporen van delfstoffen van Staatswege, art. 2, b. 179.

Ketelaar. (Th. M.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, onderart. 40 (Traktementen der onderwijzers in de gevangenis), 703; onderart. 77j (Verbetering, uitbreiding, wijziging der bestaande opvoedingsgestichten, enz.), 724; hoofdst. V, afd. 2, C (Volksgezondheid en Volkshuisvesting), 1005; afd. 5 (Lager onderwijs), 1156, 1167; onderart. 158 (Nieuwe Rijksschool tot opleiding van onderwijzers, enz.), 1183; onderart. 163 (Jaarwedden der onderwijzers aan de Rijksscholen in de Maatschappij van Weldadigheid), 1189; — Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 744, 766 (verbet. 886); *nieuw artikel* IV, 770, 776; art. V, 777, 778, 779; — Verhoog. van hoofdst. V Staatsbegr. 1908, onderart. 166, b. 2329; — regeling van werkzaamheden, 186, 569, 885.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w.o.: Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, *nieuw artikel* IV, 770, 777; art. V, 777, 779; — het doen opnemen van een staat in de *Handelingen*, 1183.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Waterstaat omtrent het zich op den voorgrond plaatsen van postambtenaren bij verkiezingen, 27.

Kist. (Mr. H. J.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Wijz. wet 9 April 1877 (*Stbl.* 79); — Wijz. wet Regterlijke Organisatie enz. en Verhoog. van hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, b. 377.

Klerk. (D. de)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 2, C (Keeten in den Biesbosch), 1004, 1013; afd. 3 (Vergoeding aan het vroegere personeel der schutterijen), 1045; hoofdst. VII B, onderart. 23 (Klerken bij de directe belastingen enz.), 1126, 1130; hoofdst. VIII, onderart. 113 (Overbrenging der constructiewerkplaatsen naar de Hembrug), 1330; hoofdst. IX, onderart. 38 (Het reddingswezen te Hoek van Holland), 796, 797; hoofdst. X, afd. 5 (Arbeiders in het steenhoudersbedrijf), 627; — Verhoog. van hoofdst. V Staatsbegr.

KO

1908, onderart. 219, b. 2330, 2332; — Bespreking van de belangen der Rijkswerklieden bij de verschillende Departementen van Bestuur, 2023.

Doet voorstellen tot het doen opnemen van een staat in de *Handelingen*, 627, 1127.

Amhangsel: Stelt vragen overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Binnenlandsche Zaken betr. de indiening van een wetsontwerp tot tegemoetkoming in het geldelijk verlies van personen, die een bezoldigd ambt hadden bij de opgeheven schutterijen, 35.

Kol. (H. H. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Toekenning van een voorschot ten behoeve van een stoomvaartverbinding tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, alg. ber., 29, 60; — Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 72, 130; — Opsporen van delfstoffen van Staatswege, alg. ber., 171, 177, art. 2, b. 178, 180; — Ind. begr. 1908, alg. ber., 191, 244, 248, 250; hoofdst. I der uitgaven, alg. ber., 353, 354; hoofdst. II der uitgaven, afd. 2 (Departement van Justitie), 254, 264; afd. 3 (Departement van Financiën), 271; afd. 4, (Departement van binnenlandsch bestuur), 271, 275; onderafd. 63 (Inlandsch onderwijs), 295, 296; onderafd. 68 (Armwezen), 297, 303, 304, 305; onderafd. 69 (Geneeskundige dienst), 305, 310; afd. 6 (Bevordering der inlandsche groot-industrie), 310; onderafd. 87, (Verbetering van den veestapel), 311; onderafd. 92 (Bevloeings- en afwateringswerken), 316, 319; onderafd. 95 (Verbetering der haventoestanden te Soerabaja), 320, 322; onderafd. 100 (Spoorweg door den Soebangpas voor de Ombilinmijnen), 322; afd. 8 (Departement van gouvernementsbedrijven), 324, 326; onderafd. 111 (Steenkolen), 329; onderafd. 112 (Zout), 330, 332; onderafd. 113 (Draadlooze telegraphie), 334; hoofdst. II der middelen, nummer 62 (Inkomsten uit de parelvisserij), 367; nummer 67 (Overvaartgelden), 368; — Wjz. en verhoog. Ind. begr. 1908, ten behoeve van de opleiding van Inlandsche rechtskundigen, alg. ber., 372; — Begr. Curaçao 1908, alg. ber., 442, 455; afd. 2 (Justitie en politie), 457; onderart. 21 (Toelage enz. van den landbouwkundige en bijdrage in de kosten der landbouwininspectie in Suriname), 459; onderart. 26 (Verbetering van het visscherijbedrijf), 459; Aruba in het algemeen, 460, 461; Bonaire in het algemeen, 461, 463; onderart. 120bis (Toelagen aan met den politiedienst belaste militairen), 465; — Begr. Suriname 1908 en goedk. kol. verordening tot het aangaan geldleening op korten termijn, alg. ber., 472; afd. 2 (Strafbaar stellen van afgoderij), 478; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, alg. ber., 494, 503; onderart. 2 (Jaarwedden van den secretaris-generaal enz.), 504; onderart. 6 (Verbod der chineesche wetgeving tot het sluiten van contracten met en het geven van voorschotten aan koelies), 508; hoofdst. V, afd. 2, d (Krankzinnigenwezen), 1042; onderart. 136 (Subsidie voor de Ned. school voor nijverheid en handel en voor de textielschool te Enschede), 1108; hoofdst. VIIb, alg. ber., 1025; hoofdst. IX, onderart. 119 (Gebruik der zuidelijke poortjes op het Binnenhof door fietsrijders), 810; onderart. 142 (Aanleg van een spoorweg van Eindhoven naar Weert), 859; hoofdstuk X, afd. 4, A (Mijnwezen), 598, 600; afd. 5 (Arbeiders in de lompensoortederij), 633, 616; — Vestingbegr. 1908, alg. ber., 1337; — Wjz. en verhoog. hoofdst. II der uitgaven Ind. begr. 1906, onderafd. 141 (Uitgaven voor expeditieën enz.), 1118, 1119; — Verhoog. van hoofdst. X Staatsbegr. 1906, onderart. 78, b. 1209; — Voorziening in het kastekort voor den Indischen dienst in 1908, alg. ber., 1213, 1216; — Verhoog. en aanv. van hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1420, 1426; — Naturalisatie van V. Kraak en vijftig anderen, alg. ber., 1694; — Contract met de Nederland en Rotterdamsche Lloyd tot vervoer van de post tusschen Nederland en Ned. Indië enz., alg. ber., 1895, 1908; — Verzekering van den goeden staat der voornam rivieren en stroomden des Rijks, alg. ber., 2081; — Naturalisatie van Khouw Oen Giok en Oey Tiang Hoei, alg. ber., 2129, 2130; — Wjz. en verhoog. Ind. begr. 1908, alg. ber., 2224; — Staatsexploitatie van mijnen, 142, 159; — *motiën*: van den heer van Kol betr. de instelling van een fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, 83; — van de heeren van Kol en IJzerman betr. het optreden van onze troepen in Atjeh, 250; — van den heer van Kol betr. de w.o. tot naturalisatie van Khouw Oen Giok en Oey Tiang Hoei, 2130, — een persoonlijk feit, 248, 602, 603; — regeling van werkzaamheden, 5, 19, 20, 139, 140, 568.

KO

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w.o.: Opsporen van delfstoffen van Staatswege, art. 2, b. 179; — Ind. begr. 1908, hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 68, b. 304; — Begr. Curaçao 1908, onderart. 21, b. 459; — tot het *interpelleeren* van den Minister van Koloniën over de uitkomsten van het onderzoek nopens den toestand in het gewest Atjeh en Onderhoorigheden en over de gebeurtenissen in de Padangsche Boven- en Benedenlanden, 2186; — betr. de orde van werkzaamheden, 19, 20, 140.

Dient in: een *voorstel van wet*, houdende een nadere bepaling betr. de mijnontginning met afwijking der wet van 21 April 1810, b. 1379; — *motiën*: betr. de instelling van een fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, 82, 132; — betr. Staatsexploitatie van mijnen, 145, 161; — betr. het optreden van onze troepen in Atjeh en Onderhoorigheden, 246; — betr. de w.o. tot naturalisatie van Khouw Oen Giok en Oey Tiang Hoei, 2130

Amhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel omtrent aanvragen voor particuliere mijnbouwconcessiën, 3; — aan den Minister van Oorlog betr. het bezoeken van de Stelling van Amsterdam door leden der Kamer, 5; — aan den Minister van Koloniën betr. klachten omtrent de behandeling van den ex-Sultan van Atjeh, 33; — aan den Minister van Binnenlandsche Zaken omtrent het onbezet blijven van een zetel in den Gemeenteraad van Breda, 43; — aan den Minister van Koloniën omtrent maatregelen tot vermindering van het opiumverbruik in Ned. Indië, 47; — aan den Minister van Koloniën betr. het instellen van een onderzoek in verband met de zeeramp nabij Tandjoeng Priok op 14 Mei 1908 en omtrent het vervoer van zieke mijnwerkers in Ned. Indië, 51; — aan den Minister van Buitenlandsche Zaken betr. de bestrijding van het opiumverbruik en de sluiting van koeliecontracten in China, 57.

Kolkman. (Mr. M. J. C. M.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Goedkeuring van het protocol: toetreding van Rusland tot de overeenkomst betr. de suikerbelasting, 190, 192; — Instelling eener consignatiekas, 282, 283; — Wjz. en aanv. der wetten betr. de registratiebelasting, 321, 323; — Verhoog. van het zegelrecht van sommige effecten, 324, 325; — Wjz. en verhoog. van hoofdst. VIIb Staatsbegr. 1908, b. 326.

II. Spreekt in de Tweede Bamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 68 (Armwezen), 304; — Staatsbegr. 1908, alg. ber., 393, 422, 437; hoofdst. V, onderart. 99 (Subsidie aan het Nederl. gymnastiekverbond), 1051; hoofdst. VIII, onderart. 22—25 (Gelden voor het blijvend gedeelte), 1317, 1322; hoofdst. X, onderart. 26 (Subsidieën voor boerenleenbanken), 585; — Goedk. van het protocol: toetreding van Rusland tot de overeenkomst betr. de suikerbelasting, alg. ber., 1504; — Instelling eener consignatiekas, alg. ber., 1560, 1562; art. 9, b. 1562, 1563; art. 10, b. 1565; — Wjz. van hoofdst. II Staatsbegr. 1907, alg. ber., 1653; — Toepassing van art. 32 der Burgerlijke Pensioenwet ten behoeve van den gewezen leeraar A. M. Kolléwijn, alg. ber., 1694; — Wjz. en aanv. der wetten betr. de registratiebelasting, alg. ber., 2114, 2118; art. 1, b. 2118; — Verhoog. van het zegelrecht van sommige effecten, alg. ber., 2114, 2118; art. 1, b. 2122; art. 3, b. 2124; — *motie* van den heer Bos c.s. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1971 (verbet. 1990), 2014; — *conclusie* verslag inlichtingen adres W. Slaterus, 2126; — regeling van werkzaamheden, 18, 138, 140, 569.

Doet een voorstel betr. de regeling van de orde van werkzaamheden, 138.

Wijzigt bij de ber. de w.o.: Instelling eener consignatiekas, art. 10, b. 1566; art. 11, b. 1567; art. 13, b. 1568; art. 14, b. 1568; — Verhoog. van het zegelrecht van sommige effecten, art. 1, b. 2122.

Wordt benoemd tot Minister van Financiën, I. 184, II. 1378.

Koolen. (Mr. dr. D. A. P. N.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, alg. ber., 669, 682; hoofdst. V, afd. 2 (Provinciale verordening van Noordbrabant tot heffing van weggeld), 977;

onderart. 106 (Psychiatrische kliniek te Utrecht), 1090; — Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. ongevallenverzekering, alg. ber., 558, 560; — Intrekking van art. 31, tweede lid, der Ongevallenwet 1901, enz., alg. ber., 1221; *motie* van den heer Schaper betr. het verleen van gratie aan de fabrikanten Pot en ter Borg, 669, 682.

Kraus. (Dr. J.)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Aanv. en verhoog. van hoofdst. IX Staatsbegr. 1907, b. 38; — Renteloos voorschot ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van de van Ewijksluis naar Schagen, 108; — Onteigening ten behoeve van spoorweglijnen in de Haarlemmermeer en omgeving, 108; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. IX, 160.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IX, afd. 2 (Waterstaat), 784; onderart. 13 (Opzichters bij den waterstaat), 786; onderart. 14 (Personeel in de burelen der ambtenaren van den waterstaat), 789, 790; onderartt. 17 en 19 (Waterstaatsbeambten), 792; onderart. 30 (Verbetering van de rivier de IJssel), 794, 795; onderart. 33 (Verbetering enz. van het Hollandsch Diep en het Haringvliet), 795; onderart. 34 (Verbetering enz. van de Maas in Limburg, Noordbrabant en Gelderland), 796; onderart. 38 (Het reddingswezen te Hoek van Holland), 796; onderart. 57 (Opruiming van wrakken in de Zeeuwsche en Zuidhollandsche stroomen), 797; onderart. 59 (Haven en strandmuur te Scheveningen), 798; onderart. 60 (Aanleg van een haven te Hoorn), 798; onderart. 62 (Havens te Harlingen en te Workum), 799; onderart. 64 (Haven te Delfzijl), 800; onderart. 66 (Het Eindhovens kanaal), 800; onderart. 70 (Kanaal van Dieren over Apeldoorn naar Hattum), 801; onderart. 74 (Reddingsmiddelen op de pier te IJmuiden en telephoon aan de Oranjesluizen), 802; onderart. 77 (Verhooging der retributie wegens den vischafslag te IJmuiden), 803, 804; onderart. 89 (Verbetering van het Meppelerdiep), 806; onderart. 114 (De wegen van Lankhorst naar IJhorst en van Beilen naar Smilde), 807; afd. 2, C (Landsgebouwen te 's Gravenhage), 808; onderart. 115 (Adjunct-architecten voor de landsgebouwen), 809; onderart. 119 (Gebruik der zuidelijke poortjes op het Binnenhof door fietsrijders), 810; onderart. 121 (Huren van localiteiten voor Departementen van algemeen bestuur), 811; afd. 3 (Spoorwegen), 814; onderart. 141 (Bouw van een spoorwegstation te Deventer), 857; onderart. 142 (Aanleg van een spoorweg van Eindhoven naar Weert), 858, 859; onderart. 143 (Tweede doorvaartopening in de spoorwegbrug over het Zuid-Bevelandsche kanaal), 860; onderart. 165 (Pensioenen voor drie in 1903 door de S. S. ontslagen, doch weder in dienst genomen voormalige N. R. S. beamten), 861; afd. 6 (Posterijen), 875, 885, 886; onderart. 178 (Postcontract met de stoombootonderneming Texel-Nieuwediep), 888, 889; onderartt. 180, 191 en 199 (Gebouwen voor den post- en telegraafdienst), 890, 891; afd. 6, C (Telegraafdienst), 893 (verbet. 982), 894; afd. 6, G (Rijkspostspaarbank), 898.

Krijgt eervol ontslag als Minister van Waterstaat, I. 184, II. 1378; — wordts zoodanig opgevolgd door mr. J. G. S. Bevers.

Laan. (J. A.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Toekenning van een voorschot ten behoeve van een stoomvaarverbinding tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, 40; — Staatsbegr. 1908, alg. ber., 149; — Aanv. en wijz. der wet, houdende bepalingen tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, 286, 288; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 355.

Laan. (K. ter)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, hoofdstuk I der uitgaven, onderafd. 61 en 62 (Kazerneering der Koloniale Reserve), 357, 360; hoofdst. II der uitgaven, afd. 5 (Departement van onderwijs enz.), 278, 280; onderafd. 62 (Europeesch onderwijs), 282, 289; onderafd. 53 (Inlandsch onderwijs), 292, 295; onderafd. 64 (Chineesch onderwijs), 296; afd. 9 (Behandeling van den soldaat in Indië), 337, 344; onderafd. 155 (Weduwen- en weezenfonds voor militairen beneden den rang van officier), 351, 352; — Verhoog. hoofdst. II der uitgaven Ind. begr. 1907, alg. ber., 345, 347; *eenig artikel*, 348; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, onderart. 3 (Periodieke

traktementsverhoogen aan de in art. 2 bedoelde ambtenaren enz.), 507, 508, 511; hoofdst. IV, alg. ber., 665, 679; onderart. 40 (Lotsverbetering van de onderwijzers in de gevangenissen), 703; hoofdst. V, afd. 2 (Vermeerdering van stemdistricten te Slochteren), 980, 994; afd. 4 (Hooger onderwijs), 1059; onderart. 105 (Hooger onderwijs in de aardrijkskunde), 1082, 1088; (Middelbaar Onderwijs), 1096, 1100; afd. 5 (Lager onderwijs), 1145, 1165; onderartt. 149 en 151 (Jaarweddeverhooging voor de inspecteurs van het lager onderwijs en voor de districtsschoolopzieters), 1170, 1173; onderart. 158 (Nieuwe Rijksschool tot opleiding van onderwijzers), 1176; onderart. 160 (Rijksnormalessen tot opleiding van onderwijzers enz.), 1184; onderart. 166 (Rijksbijdrage aan de gemeente Goor in de kosten van haar lager onderwijs), 1189; onderart. 210 (Jaarweddeverhooging van den directeur der normaalschool voor teekenonderwijzers), 1229, 1230; hoofdst. VII B, alg. ber., 1023, 1031; hoofdst. VIII, alg. ber., 1284, 1304; onderartt. 22 tot en met 25 (De derde herhalingsoefening en de landweeroefeningen), 1312, 1322; afd. 13 B (Cadettenschool en ongeregelde heden aan de Kon. Militaire Academie), 1328; afd. 22 (Kazernes te 's-Gravenhage), 1337; hoofdst. IX, onderart. 13 (Opzichters bij den Waterstaat), 786; onderartt. 17 en 19 (Waterstaatsbeambten), 791, 792; onderart. 59 (Haven en strandmuur te Scheveningen), 797, 798; afd. 2, C (Landsgebouwen te 's-Gravenhage), 808; afd. 3 (Spoorwegen), 836, 853; onderart. 165 (Pensioenen voor drie in 1903 door de S. S. ontslagen, doch weder in dienst genomen voormalige N. R. S. beamten), 862; afd. 6 (Posterijen), 871; C (Ambtenaren in dienst van de telegraphie en de telephonie), 892; — Wijz., aanv. en verhoog. hoofdst. IV, Staatsbegr. 1907, art. 3, b. 616, 621; — Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 738, 760; art. II, 769; *nieuw* art. IV, 773; art. V, 778; — Wijz. van art. 24 der Burgerlijke Pensioenwet, onderart. 1, b. 1217, 1219; — Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber. 1471, 1517; art. 1, b. 1528; — Nadere overeenkomst met de Mij. tot Expl. van Staatsspoorwegen, betr. voormalig Nederl. Rijnspoorwegpersoneel, alg. ber., 1569, 1571; — Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, alg. ber., 2147; art. III, 2165, 2167; — Wijz. en aanv. der Pensioenwetten voor de zee- en landmacht, alg. ber., 2174; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII, Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2246, 2297; onderart. 22 (Herhalingsoefeningen en Soldijen van hoefsmeden, zadelmakers en trompetters), 2309, 2316, 2317; onderart. 75 (Vergeoeding ingevolge art. 113bis der Militiewet 1901 enz.), 2318; onderart. 164 (Pensioenen en onderstanden, enz.), 2323; — *interpellatie* van den heer Marchant betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichte 1907, b. 538, 554; — *conclusie*: verslag Inlichtingen adres J. B. G. Mader, 1659; — verslag Inlichtingen adres van den vader van H. H. Alberts, 1672, 1680; — verslag Inlichtingen adres J. C. A. Siliacus, 1682, 1683; — verslag verzoekschrift J. W. Beerenbroek, 1921, 1922; — verslag Inlichtingen adres C. J. Asselbergs, 2185; — verslag Inlichtingen adres A. van Wijk, 2227, 2228; — regeling van werkzaamheden, 312, 569.

Doet voorstellen tot het wijzigen van w. o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, onderart. 3, b. 508; hoofdst. V, onderart. 149, b. 1170; onderart. 151, b. 1170; onderart. 210, b. 1229; hoofdst. VIII, onderart. 22, b. 1311; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, onderart. 22, b. 2309; — *conclusie* verslag verzoekschrift J. W. Beerenbroek, 1923; — tot het doen opnemen van een staat in de *Handelingen*, 740, 1218.

Dient in: *motiën* betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichte 1907, b. 540; — betr. het minimum-salaris, genoemd in art. 26 der wet op het lager onderwijs, eerste lid, sub 2a, b. 770.

Lely. (Dr. C.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VIII, alg. ber. 1259, 1302; — Verhoog. en aanv. van hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1417; — Toekenning rentel. voorschot aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse—Belgische grens, art. 2, b. 2208, 2209; — Staatsexploitatatie van mijnen, 152, 163; — *motie* van den heer Bos e. a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1928, 2003; — *conclusie* verslag inlichtingen adres Erven J. W. Käyser, 2144.

Doet een voorstel tot het *wijzigen* van het w.o. tot toekenning rentel. voorschot aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse—Belgische grens, art. 2, b. 2208.

Dient in: een *motie* betr. de bepaling op de huwelijken van officieren, 1302.

Lieftinck. (F.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 5 (Lager onderwijs), 1150, 1167 (verbet. 1307); onderart. 160 (Rijksnormaalscholen tot opleiding van onderwijzers enz.), 1180; hoofdst. VI, onderart. 16 (Aanschaffing van alle materialen enz.), 942; hoofdst. VIII, onderart. 22 tot en met 25 (Positie van zadelmakers en hoefsmeden bij de bereden wapens), 1314; hoofdst. X, onderart. 48 (Staatshulp voor de bebossching en ontginning van woeste gemeentegronden), 591; — Regeling der visscherijen, hoofdst. IV (Van Binnenvisscherij), 1781; art. 15, b. 1796; art. 27, b. 1841; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2235.

Limburg. (Mr. J.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, alg. ber., 665, 683; onderart. 77g (Stichting van een bijzondere strafgevangenis voor mannen), 715; hoofdst. IX, afd. 6 (Kon. besluit betr. de gehuwde vrouw-postambtenaar), 870, 881; — Vestingbegr. 1908, onderart. 4, b. 1337; — Verzekering van den goeden staat der voorname rivieren en stroomden des Rijks, *nieuwe artt. 7bis, 7ter en 11bis*, 2096, 2105; — Wijz. wet 9 April 1877, wijz. wet Regterlijke Organisatie, enz. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2212; — Wijz. van de wet op de Regterlijke Organisatie en het Beleid der Justitie enz., art. II, 2223; — *motie* van den heer Schaper betr. het verlenen van gratie aan de fabrikanten Pot en ter Borg, 665, 683; — *conclusie* verslag Inlichtingen adres van den vader van H. H. Alberts, 1673.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w.o.: Vestingbegr. 1908, onderart. 4, b. 1337.

Löben Sels. (C. M. E. van)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, alg. ber., 151 (verbet. 176); — Voorloopige vaststelling van hoofdst. VIII der Staatsbegr. 1908, b. 178; — Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 198; Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 354.

Loeff. (Mr. J. A.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 2 (Provinciale verordening van Noordbrabant tot heffing van weggeld), 980; — Wijz. wet van 9 April 1877, wijz. wet Regterlijke Organisatie, enz. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2216; — Wijz. der wet op de Regterlijke Organisatie en het Beleid der Justitie enz., art. I, b. 2222; *nieuw art. III*, 2224.

Lohman. (Jhr. mr. A. F. de Savornin)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 134; — Ind. begr. 1908, hoofdst. I der uitgaven, onderafdd. 61 en 62 (Kazerneering der Koloniale Reserve), 360; hoofdst. II der uitgaven, onderafdd. 68 (Armwezen), 304; hoofdst. II der middelen, nummer 19 (Inkomstenbelasting), 361, 365; — Staatsbegr. 1908, alg. ber., 395; hoofdst. III, onderart. 3 (Periodieke traktementsverhoogingen aan de in art. 2 bedoelde ambtenaren enz.), 506, 507; hoofdst. IV, alg. ber., 678; hoofdst. V, onderart. 56, 57 en 58 (Subsidie ter bestrijding der tuberculose), 1038; afd. 3 (Vergoeding aan het vroegere personeel der schutterijen), 1045, 1046; onderart. 99 (Subsidie aan het Nederlandsch Gymnastiekverbond), 1047, 1051 (verbet. 1136); afd. 4 (Hooger onderwijs), 1054, 1068; onderart. 133 (Overneming der hoogere burgerscholen te Hoorn en Veendam en stichting van nieuwe te Steenwijk en Coevorden), 1103, 1105; afd. 5 (Lager onderwijs), 1144 (verbet. 1307), 1162 (verbet. 1307); onderart. 149 en 151 (Jaarweddeverhoging voor de inspecteurs van het lager onderwijs en voor de districtsschoolopzieners) 1171; onderart. 214

(Verhoging van het subsidie aan het Kon. Conservatorium te 's-Gravenhage), 1234; hoofdst. VIII, alg. ber., 1283, 1305; beweegreden, 1338; hoofdst. IX, onderart. 165 (Pensioenen voor drie in 1903 door de S.S. ontslagen, doch weder in dienst genomen voormalige N. R. S. beambten), 863; afd. 6 (Poste-rijen), 867, 884; hoofdst. X, onderart. 48 (Staatshulp voor de bebossching en ontginning van woeste gemeentegronden), 590; afd. 4, A (Mijnwezen), 600, 602; onderart. 145 (Rijksverzekeringsbank), 655, 659; — Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, *nieuw artikel IV*, 771; — Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1477; — Regeling der visscherijen, art. 17, b. 1822, 1823; art. 27, b. 1842; — Verzekering van den goeden staat der voorname rivieren en stroomden des Rijks, *nieuwe artt. 7bis, 7ter en 11bis*, 2095, 2104; — Wijz. wet van 9 April 1877, wijz. wet Regterlijke Organisatie enz. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2214; — Wijz. van de wet op de Regterlijke Organisatie en het Beleid der Justitie, enz., art. I, b. 2221, 2222; *nieuw art. III*, 2223; eindstemming, 2261 (verbet. 2335); — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, onderart. 133 (Topographische Inrichting), 2323; — Verhoog. van hoofdst. V Staatsbegr. 1908, onderart. 219, b. 2330; — Staats-exploitatie van mijnen, 156, 161; — Mededeelingen der Regeering omtrent het optreden van het nieuwe Kabinet, 1397; — *interpellatiën* van den heer Marchant betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907, b. 536, 552, 554; — van den heer Drucker omtrent den achterstand bij sommige rechterlijke colleges, 1552; — *motiën*: van den heer Schaper betr. het verlenen van gratie aan de fabrikanten Pot en ter Borg, 678; — van den heer Duymaer van Twist betr. de gelegenheid voor gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te gebruiken, 970; — van den heer Bos e. a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1964; — *conclusie* verslag inlichtingen adres C. J. Asselbergs, 2189; — regeling van werkzaamheden, 5, 139, 140, 384, 498, 567, 570, 1154, 2198, 2328.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w.o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, onderart. 3, b. 507; — Wijz. van de wet op de Regterlijke Organisatie en het Beleid der Justitie, enz., art. I, b. 2222; — betr. de orde van werkzaamheden, 140.

Dient in: een *motie* betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907, b. 537, 553.

Lucasse. (Mr. C.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdstuk VII B, alg. ber. 1025; hoofdst. IX, afd. 3 (Voorwaarden verbonden aan subsidies aan tramwegen in Zeeland), 831.

Marchant (Mr. H. P.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 83, 134; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. IX, onderart. 30 (Verbetering van de rivier de IJssel), 794; onderart. 141 (Bouw van een spoorwegstation te Deventer), 855, 857; — Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdstuk VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1478, 1522; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2271, 2290; — *interpellatie* van den heer Marchant betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907, b. 527, 530, 553.

Doet een voorstel tot het *interpelleren* van den Minister van Oorlog betreffende het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907 in zijn geheel na 1 December a.s., 312.

Dient in: een *motie* betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907, b. 533.

Marees van Swinderen. (Jhr. mr. R. de)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Goedkeuring van het tusschen Nederland en Brazilië gesloten verdrag tot regeling der grens tusschen Suriname en Brazilië, 281.

Beantwoordt de vraag van den heer van Heeckeren betr. de moeilijkheden, gerezen tusschen Nederland en Venezuela, 389.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Het met Amerika gesloten handelsverdrag en wijziging

ME — NE

van het invoerrecht op vleesch, alg. ber., 1538, 1540; - Tractaat voor de verbetering van het lot der gewonden en zieken, zich bevindende bij de legerste velden, alg. ber., 1542; - Goedkeuring van het verdrag tusschen Nederland en Brazilië tot regeling der grens tusschen Suriname en Brazilië, alg. ber., 1909; art. 1, b. 1910; - *conclusie* verslag overeenkomst, gesloten tusschen Nederland en Pruisen, betr. de Dinkel en de Vecht, 1654, 1689.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: van den heer van Asch van Wijck betr. de Noordzee-schikking, 35; - van den heer van Vuuren betr. moeilijkheden tusschen de Regeering van Venezuela en ons Bestuur op Curaçao, 51; - van den heer Patijn betr. den stand der onderhandelingen met het buitenland omtrent verhooging van den post „wijn” in het tarief van in-, uit- en doorvoer in Ned.-Indië, 55; - van den heer van Kol betr. de bestrijding van het opiumverbruik en de sluiting van koelie-contracten in China, 57.

Wordt benoemd tot Minister van Buitenlandsche Zaken, I. 184, II. 1378.

Mees. (P. R.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 44 (Emigratie), 276; - Verhoog. van hoofdst. V Staatsbegr. 1909, onderart. 219, b. 2329, 2332.

Meester (Mr. Th. H. de)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. naamlooze vennootschappen enz., 105; - Regeling van de ontv. en uitgav. van het Pensioenfondsen voor weduwen en weezen van burg. ambtenaren voor 1908, b. 108; - Staatsbegr. 1908, alg. ber., 152.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 123; - Staatsbegr. 1908, alg. ber., 415, 423, 440; hoofdst. III, onderart. 3 (Periodieke traktementsverhoogingen aan de in art. 2 bedoelde ambtenaren enz.), 507, 508, 512; hoofdst. VIIA, alg. ber., 1017; hoofdst. VII B, alg. ber., 1026, 1032; onderart. 13 (Werklieden van 's Rijks Munt), 1120, 1121; onderart. 22 (Ambtenaren bij de administratie der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, enz.), 1123; onderart. 23 (Klerken bij de directe belastingen enz.), 1129, 1131; onderart. 43 (Verkoop van loten der Staatsloterij), 1132; onderart. 47 (Verkoop van grond van den Staat te Katwijk), 1132; afd. 8 (Pensioenen der bedienden van het ijkwezen), 1133; onderart. 82 (Ambtenaren bij den Pensioenraad voor burgerlijke ambtenaren), 1135; - Voorziening in het kas-tekort van den Indischen dienst in 1908, alg. ber., 1215; - Wijz. van art. 24 der Burgerlijke Pensioenwet, onderart. 1, b. 1218, 1219; art. 2, b. 1219; - Goedkeuring van de te Brussel gesloten additioneele akte betr. de suikerbelasting, alg. ber., 1359, 1365; - regeling van werkzaamheden, 1032.

Wijzigt bij de ber. het w. o.: Wijz. van art. 24 der Burgerlijke Pensioenwet, art. 2, b. 1219.

Doet mededeeling van de ontslagaanvraag van de Ministers naar aanleiding van de door de Tweede Kamer over hoofdst. VIII der Staatsbegr. 1908 genomen beslissing, 1343.

Krijgt eervol ontslag als Minister van Financiën, I. 184, II. 1378; - wordt als zoodanig opgevolgd door mr. M. J. C. M. Kolkman.

Michiels van Kessenich. (Jhr. A. H. J. H.)

I. Spreekt bij de ber. over het *wetsontwerp*: Aanv. en wijz. der wet, houdende bepalingen tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, 285, 286.

Molen Tz. (J. van der)

II. Spreekt bij de ber. over het *wetsontwerp* tot nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2262.

Wordt toegelaten als lid der Kamer, 1423.

Nelissen. (Mr. A. P. L.)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over de *wetsontwerpen*: Verhoog. van hoofdst. IV Staatsbegr. 1907, b. 220; - Naturalisatie

NI

van J. W. Kohlen en negen en veertig anderen, 244, 245; - Bepaling omtrent de behandeling van rechtsgedingen betr. een arbeidsovereenkomst, welke aanhangig waren bij het in werking treden der wet tot regeling van het arbeidscontract, 248, 250; - Instelling eener consignatiekas, 284; - Naturalisatie van Khouw Oen Giok, Oey Tiang Hoei en Mas Asmaoen, 345; - Wijz. wet 9 April 1877 (*Stbl.* 79); - Wijziging wet Regterlijke Organisatie, enz. en verhoog. van hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, b. 386, 390.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling eener consignatiekas, art. 10, b. 1566; - Regeling der visscherijen, artt. 27 en 33, b. 1841, 1848, 1852; artt. 38 en 39, b. 1856; - Naturalisatie van V. Kraak en vijftig anderen, alg. ber., 1693; - Naturalisatie van Khouw Oen Giok en Oey Tiang Hoei, alg. ber., 2127, 2129; - Wijz. wet 9 April 1877, wijz. wet Regterlijke Organisatie, enz. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2218; - Wijz. der wet van 9 April 1877 (*Stbl.* 79), *eenig artikel*, 2220; - Wijz. van de wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der justitie enz., art. I, 2221, 2222; art. II, 2223; *nieuw art. III*, 2223; - eindstemming, 2261; - Verhoog. van hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, art. II, 2224; - Verhoog. van hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2328; - *interpellatie* van den heer Drucker omtrent den achterstand bij sommige rechterlijke colleges, 1548, 1554; - *motie* van den heer van Kol betr. de w. o. tot naturalisatie van Khouw Oen Giok en Oey Tiang Hoei, 2130.

Wijzigt bij de ber. de w. o.: wijz. der wet van 9 April 1877 (*Stbl.* 79), *eenig artikel*, 2220; - Wijz. van de wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der justitie enz., art. I, 2222; art. II, 2223; *nieuw art. III*, 2223; *bewegredenen*, 2224; - Verhoog. van hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, art. II, 2224.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: van den heer Hugenholtz betr. het instellen van een onderzoek naar mishandelingen, welke zouden zijn gepleegd door de politie te Papendrecht, 29, 61; - van den heer van Vlijmen betr. de opheffing van het notariaat in de gemeente Erp (Noordbrabant), 51.

Wordt benoemd tot Minister van Justitie, I. 184, II. 1378.

Nierop. (Mr. F. S. van)

I. Spreekt bij de ber. over: het ontwerp-Adres van Antwoord op de Troonrede, vierde zinsnede, 12; - *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, b. 93 (verbet. 104); - Staatsbegr. 1908, alg. ber., 149 (verbet. 175); - Instelling eener consignatiekas, 281, 283; - Dading tusschen den Minister van Koloniën en de Hollandse Hypotheekbank te Amsterdam, 289; - Verhoog. van het zegelrecht voor sommige effecten, 323 (verbet. 376), 325 (verbet. 376); - *conclusiën* verslagen op de verzoekschriften van burgemeester en wethouders van Maastricht en van de Vereeniging tot Behartiging van de Belangen der Limburgsche Mijnindustrie enz., 189, 190, 366, 368; - regeling van werkzaamheden, 52, 278, 326.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van de *conclusie* verslag op het verzoekschrift van burgemeester en wethouders van Maastricht, 366; - betr. de regeling van werkzaamheden, 52.

Nispen tot Sevenaer. (Jhr. J. W. J. C. M. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Wijz. en aanv. der wet van 1891 tot regeling der brievenposterij, art. 1, b. 2134, 2137; art. 4, b. 2139.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van het w. o.: Wijz. en en aanv. der wet van 1891 tot regeling der brievenposterij, art. 1, b. 2134; art. 4, b. 2139.

Wordt toegelaten als lid der Kamer, 1381.

Nispen tot Sevenaer. (Jhr. mr. O. F. A. M. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 134; - Ind. begr. 1908, hoofdstuk I der uitgaven, onderafdd. 61 en 62 (Kazerneering der Koloniale Reserve), 357; - Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, alg. ber., 488; onderart. 6 (Gezantschappen, jaarwedden en toelagen), 508; hoofdst. IX, afd. 3 (Verhooging van sommige tarieven

NO — PA

voor goederenvervoer op de spoorwegen), 815; onderart. 165 (Pensioenen voor drie in 1903 door de S.S. ontslagen, doch weder in dienst genomen voormalige N. R. S. beambten), 860, 862; — Goedkeuring van de te Brussel gesloten additionele akte betr. de suikerbelasting, alg. ber., 1351; — Verzekering van den goeden staat der voornamen rivieren en stroomen des Rijks, alg. ber., 2071, 2085; *nieuwe artt. 7bis, 7ter en 11bis*, 2090, 2100, 2106; art. 25, b. 2112; — *interpellatie* van den heer Helsdingen omtrent het optreden van den waarnemenden burgemeester van Krommenie in verband met een werkstaking aldaar, 1594; — *conclusiën*: verslag inlichtingen adres Th. Kleij, 1859; — verslag inlichtingen adres Erven J. W. Käyser, 2142; — regeling van werkzaamheden, 1153, 1243, 1244.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w.o.: Verzekering van den goeden staat der voornamen rivieren en stroomen des Rijks, *nieuwe artt. 7bis, 7ter en 11bis*, 2089, 2102, 2106; — betr. de orde van werkzaamheden, 1243.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Justitie betr. bescherming van werklieden in het havenbedrijf, 13.

Nolens. (Dr. W. H.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Opsporen van delfstoffen van Staatswege, alg. ber., 176; art. 1, b. 374; art. 2, b. 179, 180, 181; — Staatsbegr. 1908, alg. ber., 407 (verbet. 480), 437; hoofdst. V, afd. 4 (Hooger onderwijs), 1063; onderart. 105 (Hooger onderwijs in de aardrijkskunde), 1087; (Middelbaar onderwijs), 1098; hoofdst. VII B, onderart. 22 (Ambtenaren bij de administratie der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, enz.), 1122; hoofdst. X, alg. ber., 516, 518; — Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 735, 747; — Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1483; art. 1, b. 1528; — Het met Amerika gesloten handelsverdrag en wijziging van het invoerrecht op vleesch, alg. ber., 1531; — Staatsexploitatie van mijnen, 145 (verbet. 336), 161; — Mededeelingen der Regeering omtrent het optreden van het nieuwe Kabinet, 1403; — *motie* van den heer Bos e. a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1978, 2014; — regeling van werkzaamheden, 18, 138, 139, 384.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w.o.: Opsporen van delfstoffen van Staatswege, art. 2, b. 180.

Dient in: een *motie* betr. het instellen van een Staatscommissie tot het onderzoeken van de vraag of, en zoo ja, op welke wijze in het beleid aangaande spoorwegen verandering is te brengen, 1979.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Waterstaat betr. de kanalisatie der Maas, 49.

Nolting. (P.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VII B, onderart. 13 en 99 (Werklieden van 's Rijks Munt), 1119, 1121; — Bespreking van de belangen der Rijkswerklieden bij de verschillende Departementen van Bestuur, 2041, 2058; — *conclusie* verslag inlichtingen adres J. F. van Raaij, 1658; — regeling van werkzaamheden, 1950.

Okma. (Mr. H.)

II. Kennisgeving van zijn overlijden, 183.

Passtoors. (W. C. J.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 42 (Onderstand aan de vroegere bewoners van Schokland), 997; afd. 5 (Lager onderwijs), 1160; hoofdst. VI, alg. ber., 928; hoofdst. VIII, alg. ber., 1281; onderart. 22 tot en met 25 (De derde herhalingsoefening, soldijen enz.), 1314, 1322; afd. 21 (Wapen der Marechaussee), 1335; hoofdst. IX, onderart. 14 (Personeel in de burelen der ambtenaren van den waterstaat), 788; onderart. 17 en 19 (Waterstaatsbeambten), 790; onderart. 74 (Reddingsmiddelen op de pier te IJmuiden), 802; onderart. 75 (De Velsers pont), 802; onderart. 77 (Verhooging der retributie wegens den vischafslag te IJmuiden), 802, 803, 805; onderart. 78 (Personeel der visschers-

PA — PI

haven te IJmuiden), 805; afd. 6 (Posterijen), 863, 879, 885; hoofdst. X, onderart. 126 (Pensioen voor het personeel van het IJkwezen), 610; afd. 5 (Arbeiders in het steenhoudersbedrijf), 647; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2263; — Bespreking van de belangen der Rijkswerklieden bij de verschillende Departementen van Bestuur, 2017 (verbet. 2048), 2049, 2062, 2070; — *conclusiën*: verslag inlichtingen adres J. F. van Raaij, 1657; — verslag inlichtingen adres C. J. Asselbergs, 2178, 2189; — regeling van werkzaamheden, 1950.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van *conclusiën*: verslag inlichtingen adres J. F. van Raaij, 1658; — verslag inlichtingen adres C. J. Asselbergs, 2180; — betr. de regeling van werkzaamheden, 1950; — tot het doen opnemen van een staat in de *Handelingen*, 804, 2021.

Dient in: *motiën*: betr. de afschaffing van de derde herhalingsoefening, 1322; betr. de intrekking van het Kon. besluit, waarbij is bepaald, dat aan vrouwelijke ambtenaren bij den dienst der posterijen en telegraphie, die in het huwelijk treden, eervol ontslag zal worden verleend, 881, 885.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Binnenlandsche Zaken betr. herziening van art. 23k der Gemeentewet, 29; — aan den Minister van Waterstaat betr. den vischafslag en de visschershaven te IJmuiden, 37.

Patijn. (Mr. R. J. H.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Begr. Suriname 1908 en goedk. kol. verordening tot het aangaan geldleening op korten termijn, alg. ber., 467; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, onderart. 3 (Periodieke traktenientsverhoogingen aan de in art. 2 bedoelde ambtenaren enz.), 510; hoofdst. V, afd. 2 (Provinciale verordening van Noordbrabant tot heffing van weggeld), 963, 989; hoofdst. IX, onderart. 57 (Opruiming van wrakken bij de Zeeuwsche en Zuidhollandsche stroomen), 797; afd. 6, G (Rijkspostspaarbank), 894, 898, 899; — Voorz. in het kas-tekort van den Indischen dienst in 1908, alg. ber., 1215; — Goedkeuring van de te Brussel gesloten additionele akte betr. de suikerbelasting, alg. ber., 1352, 1364; — Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1460, 1520; — Instelling eener consignatiekas, art. 9, b. 1562; art. 10, b. 1563, 1565; — Aanleg enz. spoorweglijnen Gorredijk—Assen, Steenwijk—Oosterwolde en Meppel—Smilde, alg. ber., 1601, 1604; — Toekenning rentel. voorschot aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse—Belgische grens enz., alg. ber., 2190, 2202, 2206; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2236, 2293; — regeling van werkzaamheden, 2108, 2109.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w.o.: Instelling eener consignatiekas, art. 9, b. 1562, 1563; art. 10, b. 1563; art. 12, b. 1567.

Dient in: een *motie* betr. aanleg en exploitatie van den spoorweg van Hontenisse—Belgische grens, 2206.

Aanhangsel: Stelt een vraag, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Buitenlandsche Zaken betr. den stand der onderhandelingen met het buitenland omtrent verhooging van den post „wijn” in het tarief van in-, uit- en doorvoer in Ned. Indië, 55.

Pelinck. (Mr. E.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IX, 159; — Wijz. wet 9 April 1877 (*Stbl.* n°. 79); wijz. wet Regterlijke Organisatie enz. en verhoog. van hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, b. 385; — regeling van werkzaamheden, 52.

Pierson. (Mr. N. G.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Toekenning van een voorschot ten behoeve van een stoomvaartverbinding tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, alg. ber., 52; — Ind. begr. 1908, hoofdst. II der middelen, nummer 19 (Inkomstenbelasting), 363, 367; — Begr. Suriname 1908 en goedk. kol. verordening tot het aangaan geldleening op korten termijn, alg. ber., 469; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, alg. ber., 491; hoofdst. V, afd. 2, C (Volksgezondheid en volkshuisvesting), 1005; onderart. 207 ('s Rijks academie van beeldende kunsten).

1205; hoofdst. IX, afd. 6, *G* (Rijkspostspaarbank), 897; hoofdstuk X, onderart. 26 (Subsidiën voor boerenleenbanken), 582, 585; — Goedkeuring van de te Brussel gesloten additioneele akte betr. de suikerbelasting, alg. ber., 1355; — Instelling eener consignatiekas, alg. ber., 1557; art. 10, b. 1567; art. 11, b. 1567; art. 12, b. 1567; art. 13, b. 1568; — *motie* van den heer Bos e.a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1917.

Plate. (A.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Toekenning van een voorschot ten behoeve van een stoomvaartverbinding tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, alg. ber., 45; — Ind. begr. 1908, hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 104 (Onderzoek van stoomketels), 323; — Staatsbegr. 1908, hoofdstuk VI, onderart. 51 (Sleepboot te den Helder om hulp te verleenen aan de bemanning der onderzeeboot), 949; — Goedk. van het protocol: toetreding van Rusland tot de overeenkomst betr. de suikerbelasting, alg. ber., 1501; — Het met Amerika gesloten handelsverdrag en wijz. van het invoerrecht op vleesch, alg. ber., 1534; — Verhoog. en aanv. hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1683, 1687; — *motie* van den heer Bos e.a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1941, 2008; — regeling van werkzaamheden, 1873.

Doet een voorstel betr. de regeling van de orde der werkzaamheden, 1873.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Marine betr. het gebruik van Moulmein-teak bij den aanbouw van oorlogschepen, 23; — aan den Minister van Koloniën, betr. de dit jaar voor verkoop beschikbare hoeveelheid tin, 25.

Raalte. (Mr. E. E. van)

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, alg. ber., 674 (verbet. 748), 683; afd. 2 (Kosten van de rechterlijke macht), 686, 687, 688; afd. 6 (Kosten van algemeene en Rijkspolitie enz.), 692, 693; onderart. 29 (Personeel der Rijksveldwacht), 696, 698; afd. 7 (Gevangenen en Rijkswerkinrichtingen), 702; onderart. 40 (Traktementen der onderwijzers in de gevangenis), 704; onderart. 57 (Hulp aan ontslagen gevangenen), 705; afd. 8 (Rijks-tucht- en opvoedingswezen), 706; onderart. 70 (Subsidie ten bate van voogdij- en regeeringskinderen), 706; onderart. 77e (Nieuw rechtsgebouw te Utrecht), 708, 710; onderart. 77g (Stichting van een bijzondere strafgevangenis voor mannen), 716; onderart. 77j (Verbetering, uitbreiding, wijziging der bestaande opvoedingsgestichten, enz.), 727 (verbet. 916), 730; — Wijz., aanv. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1907, art. 3, b. 617, 621; — Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. naamlooze vennootschappen enz., art. 1, b. 1211 (verbet. 1307); — Wijz. van hoofdst. IV Staatsbegr. 1906, alg. ber., 1212; — *motie* van den heer Schaper betr. het verleenen van gratie aan de fabrikanten Pot en ter Borg, 674 (verbet. 748), 683.

Wijzigt bij de ber. de w.o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, onderart. 77e, 710; art. 2, b. 731.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: van den heer van Nispen tot Sevenaer betr. bescherming van werklieden in het havenbedrijf, 13.

Krijgt eervol ontslag als Minister van Justitie, I. 184, II. 1378; — wordt als zoodanig opgevolgd door mr. A. P. L. Nelissen.

Rahusen. (Mr. E. N.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Toekenning van een voorschot ten behoeve van een stoomvaartverbinding tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, 40; — Ind. begr. 1908, b. 90, 101; — Naturalisatie van J. W. Kohlen en negen en veertig anderen, 244; — regeling van werkzaamheden, 73, 74.

Ram. (L. D. J. L. de)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Opsporen van delfstoffen van Staatswege, alg. ber., 172; — Goedk. van de te Brussel gesloten additioneele akte betr. de suikerbelasting, alg. ber., 1356.

Rappard. (W. F. ridder van)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over het *wetsontwerp*: Voorl. vaststelling van hoofdst. VIII der Staatsbegr. 1908, b. 178; — *interpellatie* van den heer van der Feltz betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907 in zijn geheel na 1 December e.k., 44, 48, 49, 50, 53.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 103, 136; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. VIII, alg. ber., 1287 (verbet. 1357), 1305; onderart. 20 (Standplaatsloelagen aan de landweer-districts-commandanten te Amsterdam en Rotterdam), 1306, 1309, 1310, 1311; onderart. 22 tot en met 25 (De herhalingsoefeningen, landweeroefeningen, soldijen enz.), 1319 (verbet. 1357), 1323; onderart. 79 (Hervorming van den geneeskundigen dienst), 1324; onderart. 81 (Militaire apothekers), 1324; onderart. 83 (Bureau van den inspecteur van den geneeskundigen dienst), 1324, 1325; onderart. 86, 87, 88 en 94 (Opheffing van het militair hospitaal te Middelburg), 1326; onderart. 89 (Geneeskundig materieel te velde), 1327; afd. 13, *B* (Ongeregeldheden aan de Kon. Militaire Academie; Cadettenschool), 1328; onderart. 113 (Overbrenging der constructiewerkplaatsen naar de Hembrug), 1330, 1331; onderart. 121 (Aanschaffing van draagbare wapenen enz.), 1331; onderart. 133 (Ambtenaren der topographische inrichting), 1332; onderart. 141 (Huur van gebouwen enz.), 1332; onderart. 144 (Wederinvoering van de „Paardenmilitie”), 1333, 1334; afd. 21 (Wapen der Marechaussee), 1335; afd. 22 (Artilleriestallen te den Bosch en de kazernes te den Haag), 1336; onderart. 178j (Voorbereidende werkzaamheden voor den bouw van een kazernement te Venlo), 1337; — Vestingbegr. 1908, onderart. 4, b. 1338; — Voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1371, 1374, 1375; — *interpellatie* van den heer Marchant betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907, b. 528, 544.

Wijzigt bij de ber. de w.o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VIII, onderart. 86, b. 1326; onderart. 87, b. 1326; onderart. 89, b. 1327; onderart. 94, b. 1326.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: van den heer van Kol betr. het bezoeken van de Stelling van Amsterdam door leden der Kamer, 5; — van den heer de Visser omtrent het onder de wapenen houden van miliciens, 9; — van den heer van Dedem omtrent de in art. 23k der Gemeentewet voorkomende uitdrukking: *krijgsman in werkelijke dienst*, 19.

Krijgt eervol ontslag als Minister van Oorlog, I. 184, II. 1378; — wordt als zoodanig opgevolgd door F. H. A. Sabron.

Raymakers. (C. A. M.)

I. Toegelaten als lid der Kamer, 71.

Reekers. (Mr. F. J. M. A.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Voorloopige vaststelling van hoofdst. VIII der Staatsbegr. 1908, b. 177, 180; — Wijz. wet 9 April 1877 (*Sibl.* 79); Wijz. wet Regterlijke Organisatie enz. en Verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, b. 390; — *interpellatie* van den heer van der Feltz betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907 in zijn geheel na 1 December e.k., 49 (verbet. 102); — regeling van werkzaamheden, 74, 278.

Doet een voorstel betr. de regeling van de orde van werkzaamheden, 278.

Regout. (Mr. E. R. H.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, alg. ber., 661; afd. 7 (Gevangenen en Rijkswerkinrichtingen), 701; onderart. 70 (Subsidiën ten bate van voogdij- en regeeringskinderen), 706; hoofdst. V, onderart. 99 (Subsidie aan het Nederlandsch Gymnastiekverbond), 1050; — Aanv. en wijz. der wet tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, art. X, 1454; art. XI, 1456; — Regeling der vischerijen, alg. ber., 1607; *nieuw* art. 3bis. 1633, 1635, 1637, 1638, 1639; art. 12, b. 1649, 1650, 1652, 1698; art. 17, b. 1808,

RE

1824; art. 24, b. 1839; art. 27, b. 1840, 1841, 1842, 1847, 1850; art. 32, b. 1853; artt. 38 en 39, b. 1854; - Verzekering van den goeden staat der voorname rivieren en stroomen des Rijks, alg. ber., 2076, 2088.

Doet voorstellen tot het wijzigen van w.o.: Aanv. en wijz. der wet tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, art. XI, 1456; - Regeling der visscherijen, *nieuw* art. 3bis, 1633, 1634; art. 12, b. 1649, 1650; art. 17, b. 1808; art. 24, b. 1839, art. 27, b. 1840, 1841, 1842, 1846, 1851; art. 32, b. 1853; artt. 38 en 39, b. 1854, 1855.

Regout. (Mr. L. H. W.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. X, 160, 167; - Bepaling omtrent de behandeling van rechtsgedingen betr. een arbeidsovereenkomst, welke aanhangig waren bij het in werking treden der wet tot regeling van het arbeidscontract, 249; - Verhoog. en aanv. van hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, b. 269, 276; - Verhoog. en aanv. van hoofdst. X Staatsbegr. 1908, b. 335, 341.

Doet mededeelingen inzake het conflict tusschen den Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel en den Mijnsraad, 174, 180.

Rengers. (Mr. W. J. van Welderen baron)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Verhoog. der Ind. begr. 1908 ten behoeve van de opleiding van inlandsche rechtskundigen, 250, 254; - *interpellatiën* van den heer van der Feltz betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907 in zijn geheel na 1 December e.k., 52; - van den heer van Welderen Rengers betr. in de residentie loopende geruchten over de politie, 357, 358; - regeling van werkzaamheden, 12, 74.

Doet een voorstel tot het *interpelleeren* van den Minister van Binnenlandsche Zaken naar aanleiding van de voorsommige autoriteiten in de residentie compromitterende geruchten in de dagbladen, 355.

Reijne (K.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Begr. Curaçao 1908, alg. ber., 445; - Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 144 (Subsidie aan een vakschool voor bakkers te Arnhem), 1113; (Kosten van examens), 1143; hoofdst. VII B, alg. ber., 1018, 1030; hoofdst. IX, afd. 2 (Waterstaat), 782; onderart. 30 (Verbetering van de rivier de IJssel), 793; onderart. 70 (Kanaal van Dieren over Apeldoorn naar Hattum), 801; onderart. 75 (De Velserpont), 802; onderart. 77 (Verhooging der retributie wegens den vischafslag te IJmuiden), 804; hoofdst. X, afd. 2 (Landbouw), 521, 577; onderart. 15 (Rijkszuivelschool), 580; onderart. 19 (Onderwijs in landbouw, tuinbouw en houtteelt), 581; onderart. 26 (Subsidiën voor boerenleenbanken), 583; onderart. 30 (Veeartsenijkundige dienst), 588, 589; onderart. 71 (Bijdrage in de kosten van oprichting van middenstandsbanken), 593, 594; - Het met Amerika gesloten handelsverdrag en wijziging van het invoerrecht op vleesch, alg. ber., 1536; - Regeling der visscherijen, alg. ber., 1608, 1621; art. 10, b. 1648, 1649; *nieuw* art. 13a, 1710, 1745; art. 14, b. 1775; hoofdst. IV (Van binnenvisscherij), 1759; art. 15, b. 1788, 1800; art. 17 en *nieuw* art. 17a, b. 1810, 1812, 1820, 1829; art. 21, b. 1832, 1833; art. 23, b. 1833, 1834, 1837, 1839; - Verzekering van den goeden staat der voorname rivieren en stroomen des Rijks, alg. ber., 2080, 2087; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, afd. 7 (Het africhten van paarden der cavalerie op den openbaren weg), 2318; - Verhoog. van hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2328; - *interpellatie* van den heer Helsdingen omtrent het optreden van den waarnemenden burgemeester van Krommenie in verband met een werkstaking aldaar, 1593.

Doet voorstellen tot het wijzigen van w.o.: Regeling der visscherijen, *nieuw* art. 13a, 1699; art. 15, b. 1786, 1801; art. 17, b. 1808, 1821; *nieuw* art. 17a, 1812; art. 21, b. 1832; art. 23, b. 1833.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel betr. maatregelen in verband met het heerschen van het mond- en klauwzeer, 3.

RI

Ridder. (Mr. N. de)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, afd. 7 (Verslag der Staatscommissie omtrent landlooperij en bedelarij), 698; onderart. 77g (Stichting van een bijzondere strafgevangenis voor mannen), 712 (verbet. 886); onderart. 77j (Verbetering, uitbreiding, wijziging der bestaande opvoedingsgestichten enz.), 719; hoofdst. V, onderartt. 101 en 102 (Herbarium te Leiden), 1073 (verbet. 1174); onderart. 201 (Subsidie voor de stichting van een centraal instituut van hersenonderzoek), 1197, 1198; hoofdst. IX, afd. 3 (Spoorwegen), 831 (verbet. 916); - Verhoog. en wijz. van hoofdst. V Staatsbegr. 1907, onderart. 200 (Aankoop van „Het Melkmeisje” en 38 andere schilderijen der collectie-Six), 1190 (verbet. 1307); - Aanv. en wijz. der wet tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, art. 1e, 1441, 1442; - Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, art. III, 2163, 2169.

Doet voorstellen tot het wijzigen van w.o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 201, b. 1197.

Rink. (Mr. P.)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Onteigening van een eigendom, noodig voor den aanleg van eene algemeene begraafplaats te Bunschoten, 19; - Wijz. van art. 24, 4^e, van de Drankwet, 25, 30; - Verhoog. en wijz. van hoofdst. V Staatsbegr. 1907, b. 101; - Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, 102; - Begr. der Alg. Landdrukkerij voor 1908, b. 102; - Staatsbegr., alg. ber., 153; hoofdst. V, 159.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, alg. ber., 960; onderart. 2 (Aanvulling der afd. Onderwijs aan het Departement), 962; afd. 2 (Binnenlandsch bestuur), 983, 995; onderart. 42 (Onderstand aan de vroegere bewoners van Schokland), 998 (verbet. 1357); afd. 2. C (Volksgezondheid en Volkshuisvesting), 1008, 1013; onderart. 46 (Ambtenaren en bedienden van den Centralen Gezondheidsraad), 1013; onderartt. 56, 57 en 58 (Subsidie ter bestrijding der tuberculose), 1035, 1038, 1039; onderart. 66 (Subsidie Maatschappij tot bevordering der Bouwkunst), 1041; onderart. 69 (Krankzinnigengesticht te Medemblik), 1044; afd. 3 (Vergoeding aan het vroegere personeel der schutterijen), 1045, 1046; onderart. 99 (Subsidie aan het Nederlandsch Gymnastiekverbond), 1049; afd. 4 (Hooger onderwijs), 1065; onderartt. 101 en 102 (Herbarium, experimenteertuin en 's Rijks Ethnographisch Museum te Leiden), 1076, 1081; onderart. 105 (Hooger onderwijs in de homoeopathische geneesmethode en in de aardrijkskunde), 1088; onderart. 106 (Psychiatrische kliniek te Utrecht), 1091; onderart. 109 (Gebruik van Bentheimer zandsteen bij den herbouw der Universiteit te Groningen), 1092; (Middelbaar onderwijs), 1098; onderart. 133 (Overneming der hogere burgerscholen te Hoorn en Veendam en stichting van nieuwe te Steenwijk en Coevorden), 1103; (Scholen voor vakopleiding en teekenscholen), 1106, 1107; onderart. 136 (Subsidie voor de Ned. school voor nijverheid en handel en voor de textielschool te Enschedé), 1109; onderart. 140 (Onderwijs in de stenographie), 1110; onderart. 142 (Subsidiën aan scholen voor ambachtsonderwijs), 1112; onderart. 144 (Subsidie aan een vakschool voor bakkers te Arnhem), 1113; onderart. 146 (Subsidiën ter bevordering van het tot stand komen van leerlingcontracten), 1142; (Kosten van examens), 1143; afd. 5 (Lager onderwijs), 1160, 1169; onderartt. 149 en 151 (Jaarweddeverhoging voor de inspecteurs van het lager onderwijs en voor de districtsschoolopzieners), 1172; onderart. 158 (Nieuwe Rijkskweekschool tot opleiding van onderwijzers), 1177; onderart. 160 (Rijksnormaallesen tot opleiding van onderwijzers enz.), 1185, 1187; onderart. 163 (Jaarwedden der onderwijzers aan de Rijksscholen in de Maatschappij van Weldadigheid), 1189; onderart. 166 (Rijksbijdrage aan de gemeente Goor in de kosten van haar lager onderwijs), 1189; onderart. 175 (Cursus in het spreken aan de Rijkskweekschool te Haarlem), 1190; onderart. 188 (De uren, waarop de Koninklijke Bibliotheek open is), 1197; onderart. 201 (Subsidie voor de stichting van een centraal instituut van hersenonderzoek), 1198; onderart. 203 (Internationaal observatorium op de helling der Monte Rosa en subsidie aan openbare leesalen), 1204; onderart. 210 (Jaarweddeverhoging van den directeur der normaalschool voor teekenonderwijzers), 1230; onderart. 214 (Verhoging van het subsidie aan het Kon. Conservatorium te 's Gravenhage), 1233, 1235;

RO

afd. 7 (Toepassing van art. 5 der Pensioenwet op leeraren aan hogere burgerscholen en gymnasia), 1235; - Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 752, 767; *nieuw* art. IV, 776; art. V, 777, 779; beweegredenen, 779; - Reg. van de ontvangsten en uitgaven Pensioenfonds Weduwen en Weezen van Burg. Ambtenaren voor 1908, alg. ber., 780; - Verhoog. en wijz. van hoofdst. V Staatsbegr. 1907, onderart. 200 (Aankoop van „Het Melkmeisje" en 38 andere schilderijen uit de collectie-Six), 1194.

Wijzigt bij de ber. de w.o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 46, b. 1013; onderart. 137, b. 1109; *nieuw* onderart. 146bis, 1142.

Doet een mededeeling betr. het verhoogde subsidie aan de Machinistenschool, 1076.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan, overeenkomstig art. 8^oa van het Reglement van Orde: van den heer Hugenholtz betr. art. 245 der Gemeentewet, 11; - van den heer Brummelkamp omtrent den toestand te Hoek van Holland ten aanzien van de rioleering en het beschikbaar zijn van goed drinkwater, 15; - van den heer van Dedem omtrent de in art. 23k der Gemeentewet voorkomende uitdrukking: *krijgsman in werkelijke dienst*, 19.

Krijgt eervol ontslag als Minister van Binnenlandsche Zaken, I. 184, II. 1378; - wordt als als zoodanig opgevolgd door mr. Th. Heemskerk.

Röell. (Jhr. mr. J.)

II. Eerste kandidaat voor het voorzitterschap; - Benoemd tot *Voorzitter*, I. 11; II. 7; (Aanvaardt het voorzitterschap, 7).

Spreekt tot handhaving der voorschriften van het Reglement van Orde, het geven van ophelderingen, het stellen der in stemming te brengen vragen, het geregeld doen afloopen der werkzaamheden bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, 64, 74, 76, 129; - Opsporen van delfstoffen van Staatswege, art. 1, b. 178; art. 2, b. 181, 373; - Ind. begr. 1908, alg. ber., 198, 243, 250, 251; hoofdst. I der uitgaven, alg. ber., 354; hoofdst. II der uitgaven, afd. 3, b. 271; afd. 8, b. 325; afd. 9, b. 345; - Begr. Suriname 1908, alg. ber., 465; - Staatsbegr. 1908, alg. ber., 378, 380, 406, 435, 437; hoofdst. III, onderart. 3, b. 508; hoofdst. IV, alg. ber., 661; afd. 6, b. 689; onderart. 77g, 717; hoofdst. V, b. 955, afd. 2, b. 996; onderart. 56, 57 en 58, b. 1014; onderart. 101 en 102, b. 1068, 1076; onderart. 133, b. 1100; onderart. 149 en 151, b. 1169; onderart. 203, b. 1205; hoofdst. VI, alg. ber., 900, 916; onderart. 46, b. 948; hoofdst. VIIb, alg. ber., 1026; onderart. 13, b. 1120; hoofdstuk VIII, alg. ber., 1236, 1301; onderart. 22 tot en met 25, b. 1311, 1321; onderart. 86, 87, 88 en 94, b. 1325; hoofdst. IX, onderart. 17 en 19, b. 790; onderart. 35, b. 796; onderart. 77, b. 805; onderart. 115, b. 809; afd. 3, b. 811, 852; afd. 6, b. 863, 881, 885, 886, 899; hoofdst. X, alg. ber., 516; onderart. 2, b. 518; onderart. 145, b. 649, 652; - Wijz., aanv. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1907, art. 3, b. 616, 619; Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 732, 752, 756; *nieuw* artikel IV, 770; beweegredenen, 779; eindstemming, 779; - Intrekking van art. 31, tweede lid, der Ongevallenwet 1901, enz., 1221; - Voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1374; - Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 1460; alg. ber., 1476, 1482, 1483, 1514, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1526, 1527; - Het met Amerika gesloten handelsverdrag en wijz. van het invoerrecht op vleesch, 1529; - Instelling eener consignatiekas, art. 10, b. 1567; - Regeling der visscherijen, 1607; *nieuw* art. 3bis, 1634, 1639; art. 6, b. 1644; art. 14, b. 1758; art. 15, b. 1806; art. 17, b. 1812, 1825, 1828, 1829; art. 23, b. 1834; art. 27, b. 1843, 1847; art. 38 en 39, b. 1854; - Verzekering van den goeden staat der voorname rivieren en stroomen des Rijks, 2071; alg. ber., 2079; *nieuwe* artt. 7bis, 7ter en 11bis, 2090; - Naturalisatie van Khouw Oen Giok en Oey Tiang Hoei, alg. ber., 2127; - Wijz. der Motor- en Rijkswet 1905, art. III, 2169, 2170; - Wijz. wet van 9 April 1877, wijz. wet Regterlijke Organisatie, enz. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2211; - Wijz. der wet op de Regterlijke Organisatie en het beleid der Justitie enz., *nieuw* art. III, 2223; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2228, 2239, 2245, 2255; onderart. 22, b. 2317; - Staatsexploitatie van mijnen, 142, 155; - Mede-

RO

deelingen der Regeering omtrent het optreden van het nieuwe Kabinet, 1393, 1398, 1399, 1409; - Bespreking van de belangen der Rijkswerklieden bij de verschillende departementen van bestuur, 2017, 2041, 2068, 2070; - *motie* van den heer van Kol betr. de instelling van een fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, 82; - *conclusie*: verslag overeenkomst, gesloten tusschen Nederland en Pruisen betr. de Dinkel en de Vecht, 1654; - verslag inlichtingen adres C. J. Asselbergs, 2190; - naar aanleiding van: een incident tusschen den Minister van Koloniën en den heer Thomson, 251; - den aanslag op het leven van den Koning en den Kroonprins van Portugal, 1367; - regeling der werkzaamheden, 9, 12, 13, 17, 19, 20, 23, 139, 140, 166, 174, 186, 189, 246, 247, 248, 250, 253, 312, 384, 437, 498, 513, 516, 542, 567, 570, 602, 603, 610, 619, 748, 769, 770, 839, 886, 899, 916, 980, 981, 989, 1048, 1076, 1082, 1092, 1094, 1115, 1154, 1174, 1183, 1242, 1243, 1291, 1302, 1309, 1322, 1339, 1343, 1369, 1379, 1382, 1383, 1399, 1412, 1414, 1422, 1427, 1434, 1449, 1454, 1458, 1537, 1614, 1653, 1691, 1694, 1699, 1703, 1704, 1705, 1718, 1719, 1754, 1755, 1784, 1835, 1846, 1873, 1877, 1887, 1923, 1950, 1951, 2038, 2041, 2049, 2088, 2108, 2109, 2112, 2132, 2151, 2154, 2177, 2186, 2198, 2224, 2233, 2251, 2308, 2325, 2327, 2335.

Doet voorstellen tot het regelen van de orde van werkzaamheden, 12, 16, 21, 142, 165, 169, 185, 189, 312, 368, 384, 437, 505, 567, 570, 731, 820, 854, 899, 952, 980, 982, 1032, 1033, 1048, 1152, 1154, 1242, 1244, 1256, 1281, 1291, 1343, 1371, 1382, 1412, 1414, 1422, 1454, 1468, 1529, 1538, 1546, 1581, 1614, 1652, 1691, 1719, 1835, 1846, 1872, 1951, 1975, 2041, 2107, 2109, 2131, 2141, 2153, 2164, 2225, 2233, 2261, 2277, 2307, 2327, 2335.

Houdt appèl nominal, 187, 1627.

Verdaagt de vergadering wegens onvoltalligheid, 181.

Roessingh. (Dr. P. H.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 133 (Overneming der hogere burgerscholen te Hoorn en Veendam en stichting van nieuwe te Steenwijk en Coevorden), 1101; onderart. 214 (Verhooging van het subsidie aan het Kon. Conservatorium te 's Gravenhage), 1234; hoofdst. IX, onderart. 114 (De weg van Beilen naar Smilde), 806; hoofdst. X, afd. 2 (Ontginning van woeste gronden), 567.

Roodhuijzen. (A.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, afd. 7 (Rijkswerkinrichting te Veenhuizen), 699, 703; hoofdst. V, onderart. 69 (Derde tijdelijke geneesheer krankzinnigengesticht te Medemblik), 1043; onderart. 99 (Subsidie aan het Nederlandsch Gymnastiekverbond), 1048, 1050; onderart. 105 (Hooger onderwijs in de aardrijkskunde), 1083; (Middelbaar onderwijs), 1097; onderart. 158 (Nieuwe Rijkswake-school tot opleiding van onderwijzers), 1176; onderart. 160 (Rijkswake-school tot opleiding van onderwijzers enz.), 1178 (verbet. 1307), 1186; hoofdst. VI, onderart. 33 (Apothekers bij de marine), 944; onderart. 37 (Het korps mariniers), 945; hoofdst. VIII, onderart. 22 tot en met 25 (De derde herhalings-oefening), 1317; hoofdst. IX, afd. 6 (Kon. besluit betr. de gehuwde vrouw-postambtenaar), 872; - Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 732; - Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1493, 1513; - Regeling der visscherijen, *nieuw* art. 13a, 1749; art. 15, b. 1789; - Toepassing van art. 32 der Burgerlijke Pensioenwet ten behoeve van den gewezen leeraar A. M. Kolléwijn, alg. ber., 1694, 1695; - Naturalisatie van Khouw Oen Giok en Oey Tiang Hoei, alg. ber., 2127, 2128; - Wijz. en aanv. der wet van 1891 tot regeling der brievenposterij, art. 1, b. 2136; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2258; - Bespreking van de belangen der Rijkswerklieden bij de verschillende Departementen van bestuur, 2046, 2067; - *interpellatie* van den heer Helsdingen omtrent het optreden van den waarnem. burgemeester van Krommencij in verband met een werkstaking aldaar, 1588, 1594; - *conclusie* verslag Inlichtingen adres A. van Wijk, 2228.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* (van w.o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 160, b. 1177, - betr. de regeling van werkzaamheden, 2000.

Dient in: een *motie* betr. wijziging der gemeentewet in verband met de voorziening in de plaatsvervangende van een burgemeester, 1594.

Trekt zijn *interpellatie* in naar aanleiding van de passeering voor loonsverhoging van den voorwerker aan den timmerwinkel op het Rijksbetonningsmagazijn te Enkhuizen, 21.

Aanhangsel: Stelt vragen overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Binnenlandsche Zaken betr. de indiening van een wetsvoorstel tot vermindering van nadeel, geleden door onderwijzers van Rijksnormaalscholen ten gevolge van de opheffing, 31.

Ruys de Beerenbrouck. (Jhr. mr. Ch. J. M.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, alg. ber., 388; hoofdst. IV, afd. 8 (Anti-alcoholisch onderwijs in de Rijksopvoedingsgestichten en tuchtscholen), 705; hoofdstuk V, onderart. 158 (Nieuwe Rijksweekschool tot opleiding van onderwijzers), 1175, 1177; hoofdst. VIII, alg. ber., 1282; hoofdst. IX, afd. 3 (Spoorwegen), 811; afd. 6 (Posterijen), 870, 882; hoofdst. X, onderart. 26 (Subsidien voor boerenleenbanken), 582; — Verhoog. en aanv. hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1683, 1687; — Staatsexploitatie van mijnen, 151.

Doet een voorstel tot het doen opnemen van staatjes in de *Handelingen*, 152.

Sabron. (F. H. A.)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Wijz. der wet tot voorloopige vast-telling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 197, 206; — Beschikbaarstelling van gelden wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekingen voor den dienst van 1908, b. 345; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 358.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1494 (verbet. 1544), art. 1, b. 1528; — Wijz. en aanv. der pensioenwetten voor de zee- en landmacht, alg. ber., 2174; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2274 (verbet. 2336), 2303; onderart. 22 (Herhalingsoefeningen), 2315, 2318; afd. 7 (Het africhten van paarden der cavalerie op den openbaren weg), 2318; onderart. 75 (Vergoeding ingevolge art. 113bis der Militiewet 1901 enz.), 2319; onderart. 89 (Het materieel te velde van den geneeskundigen dienst), 2320; onderartt. 101 en 102 (Hoofdcursus te Kampen), 2321 (verbet. 2336); onderart. 133 (Topografische inrichting), 2323; onderart. 178 (Garnizoen te Gouda), 2324; onderart. 178bis (Subsidie aan de gemeente Barneveld wegens de verhanding van wegen in die gemeente), 2325; — Bespreking van de belangen der Rijkswerklieden bij de verschillende Departementen van bestuur, 2050, 2069; — *motie* van den heer Bos e.a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1974; — *conclusien*: verslag inlichtingen adres W. Kloeke, 1656; — verslag inlichtingen adres J. C. Westster, 1657; — verslag inlichtingen adres J. F. van Raay, 1658; — verslag inlichtingen adres weduwe K. Klijn, geb. J. Brunink, 1659; — verslag inlichtingen adres J. B. G. Mader, 1660; — verslag inlichtingen adres van den vader van H. H. Alberts, 1675; — verslag inlichtingen adres J. J. Rotteveel, 1682; — verslag inlichtingen adres J. C. A. Siliacus, 1682; — verslag inlichtingen adres A. van Wijk, 2228.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: van den heer Zijlma omtrent de keuring der paarden voor de remonte in de provincie Groningen, 39.

Wordt benoemd tot Minister van Oorlog, I. 184; II. 1378.

Sasse van Ysselt. (Jhr. mr. A. F. O. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VIII, afd. 21 (Wapen der marechaussee), 1335; afd. 22 (Artilleriestallen te 's Hertogenbosch), 1335, 1337; hoofdst. IX, afd. 3 (Dubbel spoor op de lijn Boxtel—'s Hertogenbosch—Waardenburg), 836; afd. 6 (De nog niet verkochte de Ruijterpostzegels), 868; — Aanv. en wijz. der wet tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, art. 1e, 1440, 1442; art. 26, 1446, 1447, 1450; — Regeling der visscherijen, artt. 27 en 33, b. 1847, 1851 (verbet. 1911), 1853; — Verzekering van den

goeden staat der voorname rivieren en stroomen des Rijks, art. 13, b. 2109, 2110; — Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, art. I, b. 2149, 2151, 2156; *nieuw art. IIbis*, 2159; art. III, 2169.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Aanv. en wijz. der wet tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, art. 26, 1445, 1446; — Regeling der visscherijen, art. 33, b. 1847; — Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, art. I, b. 2149.

Sassen. (Mr. A. M.)

I. Kennisgeving van zijn overlijden, 17.

Schaper. (J. H. A.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, hoofdstuk II der middelen, nummer 19 (Inkomstenbelasting), 365; — Begr. Suriname 1908, afd. 2 (Schenden van het brievengeheim door den procureur-generaal), 478, 479; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, alg. ber., 493; hoofdst. IV, alg. ber., 672, 681 (verbet. 821), 684; hoofdst. V, afd. 2 (Weigering van den burgemeester van 's Gravenhage om een optocht toe te laten), 971 (verbet. 1307), 992 (verbet. 1307); C (Volksgezondheid en Volkshuisvesting), 998 (verbet. 1307), 1011 (verbet. 1307); onderartt. 56, 57 en 58 (Bestrijding der tuberculose), 1014, 1036, 1039 (verbet. 1307); onderart. 66 (Subsidie Maatschappij tot bevordering der Bouwkunst), 1040, 1041; onderart. 69 (Krankzinnigengesticht te Medemblik), 1043; onderart. 142 (Subsidien aan scholen voor ambachtsonderwijs), 1110, 1112; onderart. 188 (De uren, waarop de Koninklijke Bibliotheek open is), 1196; onderart. 203 (Subsidie aan openbare leesalen), 1201; onderart. 214 (Verhoging van het subsidie aan het Kon. Conservatorium te 's Gravenhage), 1234; hoofdst. VIIb, alg. ber., 1026; hoofdst. IX, onderart. 64 (Haven te Delfzijl), 799; afd. 3 (Spoorwegen), 832; hoofdst. X, afd. 2 (Landbouw), 561, 578 (verbet. 821); afd. 4, B (Visscherijen), 604, 605; onderart. 126 (Pensioen voor het personeel van het IJkwezen), 610 (verbet. 821); afd. 5 (Arbeid), 623 (verbet. 821), 642 (verbet. 821); onderart. 145 (Ongevallenwet 1901 en Rijksverzekeringsbank), 649 (verbet. 821), 657; — Regeling der visscherijen, alg. ber., 1623; hoofdst. IV (Van Binnenvisscherij), 1779, 1783; art. 15, b. 1786, 1799, 1804; *nieuw art. 15bis*, 1807; art. 17, b. 1809, 1818, 1821, 1829; art. 27, b. 1841; — Staatsexploitatie van mijnen, 164; — Mededeelingen der Regeering omtrent het optreden van den waarnemenden burgemeester van Krommenie in verband met een werkstaking aldaar, 1589, 1595; — *motien*: van den heer van Kol betr. het optreden van onze troepen in Atjeh en onderhoorigheden, 247; — van den heer Schaper betr. het verleenen van gratie aan de fabrikanten Pot en ter Borg, 672, 681 (verbet. 821), 684; — van den heer Bos e.a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1947 (verbet. 2059), 2010; — regeling van werkzaamheden, 139, 1383, 1704, 2108.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 56, b. 1037; — Regeling der visscherijen, art. 15, b. 1785, 1800, 1806; art. 17, b. 1808, 1828; — tot het doen opnemen van een staat in de *Handelingen*, 624; — betr. de regeling van werkzaamheden, 139.

Dient in: een *motie* betr. het optreden van den heer Verwer, fabrikant te Krommenie, als waarnemend burgemeester, 1591.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel omtrent openbaarmaking van rapporten betreffende de wettelijke 10-urendag, 7; — aan den Minister van Binnenlandsche Zaken betr. diens bezwaren tegen de ontworpen verordening op de plaatselijke belasting naar het inkomen te Zaandam, 35; — aan den Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel betr. het wetsontwerp tot invoeging van een nieuw artikel tusschen de artt. 59 en 60 der Ongevallenwet 1901 en het Koninklijk besluit van 1 December 1902 (*Staatsblad* n°. 205), 45.

Schimmelpenninck van der Oye van Hoevelaken. (J. E. N. bar.)

V. V. Is belast met de leiding der V. V. van 17 Sept. 1907 en 15 Sept. 1908.

I. Benoemd tot *Voorzitter* der Eerste Kamer gedurende het zittingjaar, 3; (Aanvaardt het voorzitterschap, 6).

Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. naamloze vennootschappen enz., 106; — Wijz. der wet tot voorloopige vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 197, 198, 208; — Dading tusschen den Minister van Koloniën en de Hollandsche Hypotheekbank te Amsterdam, 289; — naar aanleiding van: het overlijden van den heer Sassen, 15; — het overlijden van den heer Brouwers, 129; — den aanslag, op het Koningshuis van Portugal gepleegd, 173; — het overlijden van den heer van Zinnicq Bergmann, 183; — regeling van werkzaamheden, 3, 7, 10, 12, 13, 16, 34, 73, 74, 103, 130, 177, 190, 217, 221, 238, 244, 254, 278, 281, 326, 327, 345, 355, 368, 389.

Doet voorstellen tot het regelen van de orde van werkzaamheden, 7, 10, 16, 34, 107, 130, 175, 190, 192, 217, 238, 264, 278, 326, 327, 355, 390; — tot het verleen van eervol ontslag aan den heer H. van den Bosch adjunct-commies ter griffie ter Kamer, 7.

Doet mededeeling: van de benoeming van een adjunct-commies ter griffie der Kamer, 13.

Schokking (Mr. J.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, alg. ber., 413 (verbet. 555), 440; hoofdst. III, alg. ber., 493; hoofdst. IV, alg. ber., 668; hoofdst. V, onderart. 66 (Subsidie Maatschappij tot bevordering der Bouwkunst), 1041; onderart. 99 (Subsidie aan het Nederlandsch Gymnastiekverbond), 1046, 1049; afd. 5 (Lager onderwijs), 1157 (verbet. 1307), 1168 (verbet. 1307); onderart. 203 (Subsidie aan openbare leesalen), 1203; hoofdst. VI, alg. ber., 914 (verbet. 953), 927; hoofdst. IX, onderart. 62 (Havens te Harlingen en te Workum), 798, 799; afd. 6 (Posterijen), 873 (verbet. 953), 881; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2302; — Bespreking van de belangen der Rijkswerklieden bij de verschillende Departementen van Bestuur, 2067; — regeling van werkzaamheden, 1950.

Sickenga. (Mr. J.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Bepaling omtrent de behandeling van rechtsgedingen betr. een arbeidsovereenkomst, welke aanhangig waren bij het in werking treden der wet tot regeling van het arbeidscontract, 247; — *conclusiën*: verslagen op de verzoekschriften van burgemeester en wethouders van Maastricht en van de Vereeniging tot behartiging van de belangen der Limburgsche Mijnindustrie enz., 189, 190, 367, 368; — regeling van werkzaamheden, 326.

Doet een voorstel betr. de regeling van de orde van werkzaamheden, 326.

Wijzigt bij de ber. de conclusiën der verslagen op de verzoekschriften van de Vereeniging tot behartiging der belangen van de Limburgsche Mijnindustrie, 368.

Smeenge. (Mr. H.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 135; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, onderart. 29 (Personeel der Rijksveldwacht), 695, 698; hoofdst. V, onderart. 142 (Subsidiën aan scholen voor ambachtsonderwijs), 1111, 1112; onderart. 160 (Rijksnormalessen tot opleiding van onderwijzers enz.), 1181, 1187; hoofdst. VII B, alg. ber., 1022; onderart. 23 (Klerken bij de directe belastingen enz.), 1129, 1131; onderart. 43 (Verkoop van loten der Staatsloterij), 1132; hoofdst. IX, afd. 2 (Waterstaat), 783; onderart. 13 (Opzichters bij den Waterstaat), 786; onderart. 14 (Personeel in de bureelen der ambtenaren van den Waterstaat), 787, 790; onderart. 17 en 19 (Waterstaatsbeambten), 790, 792; onderart. 30 (Verbetering van de rivier de IJssel), 793; onderart. 42 (Verlichting van het Zwolsche Diep), 797; onderart. 60 (Aanleg van een haven te Hoorn), 798; onderart. 74 (De telefoon aan de Oranjesluizen), 802; onderart. 89 (Verbetering van het Meppelerdiep), 805; onderart. 114 (De wegen Lankorst-IJhorst, Linde-de Dedemsvaart en Hoogetveen-Slagharen), 807; afd. 3 (Spoorwegen), 833; afd. 6, C (Telefoonverbinding tusschen het Noorden en het Zuiden des lands), 893, 894; hoofdst. X, afd. 2 (Ontginning van woeste gronden), 519, 574; — Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 762,

769; — Aanleg enz. spoorweglijnen Gorredijk-Assen, Steenwijk-Oosterwolde en Meppel-Smilde, alg. ber., 1597; — Wijz. en aanv. der wet van 1891 tot regeling der brievenposterij, art. 4, b. 2140; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2234; onderart. 178bis (Subsidie aan de gemeente Barneveld wegens de verhouding van wegen in die gemeente), 2324, 2325; — *interpellatie* van den heer Drucker omtrent den achterstand bij sommige rechterlijke colleges, 1551.

Doet een voorstel tot het *interpelleeren* van den Minister van Waterstaat over en in verband met den toestand van de schipbrug te Doesburg, 2233.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Binnenlandsche Zaken omtrent schooltoestanden te Weert, 43.

Smidt. (Mr. E. A.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, alg. ber., 672; afd. 2 (Kosten van de rechterlijke macht), 687; onderart. 77e (Nieuw rechtsgebouw te Utrecht), 707; onderart. 77j (Verbetering, uitbreiding, wijziging der bestaande opvoedingsgestichten, enz.), 730; hoofdst. V, onderart. 160 (Rijksnormalessen tot opleiding van onderwijzers enz.), 1185; — Wijz., aanv. en verhoog. van hoofdst. IV Staatsbegr. 1907, art. 3, b. 622; — Wijz. van hoofdst. IV Staatsbegr. 1906, alg. ber., 1211, 1212.

Staal. (H. P.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 201, 205, 208; — Wijz. van het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Suriname en idem in de kolonie Curaçao, 254, 255; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 315 (verbet. 390), 363 (verbet. 390); — naar aanleiding van een persoonlijk feit, 208.

Stork. (D. W.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Toekenning van een voorschot ten behoeve van een stoomvaartverbinding tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, 38, 42; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. X, 165, 172; — Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 208; — Verhoog. en aanv. van hoofdst. X Staatsbegr. 1908, b. 337, 342; — Wijz. wet 9 April 1877; wijz. wet Regterlijke Organisatie en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, b. 390.

Stuers. (Jhr. mr. V. E. L. de)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 129; — Opsporen van delfstoffen van Staatswege, alg. ber., 175, 178; — Ind. begr. 1908, alg. ber., 198 (verbet. 284), 237 (verbet. 313); — Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, onderart. 77e (Nieuw rechtsgebouw te Utrecht), 707 (verbet. 821), 709 (verbet. 821); hoofdst. V, afd. 2 (Binnenlandsch bestuur), 974 (verbet. 1033), 992; onderart. 66 (Subsidie maatschappij tot bevordering der bouwkunst), 1039 (verbet. 1092), 1041; onderart. 101 en 102 (Herbarium, experimenteertuin en Rijks ethnographisch museum te Leiden), 1070, 1074 (verbet. 1174), 1079; onderart. 214 (Verhoog. van het subsidie aan het Kon. Conservatorium te 's Gravenhage), 1232 (verbet. 1307), hoofdstuk IX, onderart. 115 (Adjunct-architecten voor de landsgeb.), 808 (verbet. 916); afd. 3 (Station te Maastricht), 833 (verbet. 916); afd. 3 (Station te Maastricht), 833 (verbet. 916); onderart. 142 (Aanleg van een spoorweg van Eindhoven naar Weert), 857 (verbet. 916), 859; — Wijz., aanv. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1907, art. 3, b. 612 (verbet. 690), 620, 622; — Verhoog. en wijz. van hoofdst. V Staatsbegr. 1907, onderart. 200 (Aankoop van „het Melkmeisje” en 38 andere schilderijen uit de collectie-Six), 1192 (verbet. 1307).

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, onderart. 77e, 707; hoofdst. V, onderart. 102, b. 1068; — Wijz., aanv. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1907, art. 3, b. 612.

Aanhangsel: Stelt vragen overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Koloniën betr. anti-belastingbewegingen op Sumatra's Westkust en in de Padangsche bovenlanden, 31.

ST — TA

Styrum. (Jhr. mr. F. W. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 4 (Middelbaar onderwijs), 1094, 1100; hoofdst. VII B, alg. ber., 1018, 1029; - Regeling der visscherijen, *nieuw* art. 3bis, 1641, 1642; art. 15, b. 1789; - Wijz. wet van 9 April 1877, wijz. wet Regterlijke Organisatie enz. en verhooging hoofdst. IV Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2211; - Wijz. der wet op de Regterlijke Organisatie en het Beleid der Justitie, art. II, 2223.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w.o.: Regeling der visscherijen, *nieuw* art. 3bis, 1641; art. 15, b. 1786.

Talma. (A. S.)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Aanv. en wijz. der wet, houdende bepalingen tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, 287, 288; - Verhoog. en aanv. van hoofdst. X Staatsbegr. 1908, b. 338 (verbet. 390), 342 (verbet. 390); - regeling van werkzaamheden, 278.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 101, 135; - Staatsbegr. 1908, alg. ber., 412; hoofdst. IV, alg. ber., 663, 678; onderart. 77 j (Verbetering, uitbreiding, wijziging d. bestaande opvoedingsgestichten, enz.), 725; hoofdst. V, alg. ber., 959; afd. 2 (Weigering van den burgemeester van 's Gravenhage om een optocht toe te laten), 973, 989, 996; onderart. 146 (Subsidiën ter bevordering van het tot stand komen van leerling-contracten), 1139; hoofdst. VIII, onderart. 20, (Standplaats-toelagen aan de landweerdistrictscommandanten te Amsterdam en Rotterdam), 1310, 1311; onderartt. 86, 87, 88 en 94 (Opheffing van het militair hospitaal te Middelburg), 1326; onderart. 89 (Geneeskundig materieel te velde), 1327; onderart. 141 (Huur van gebouwen enz.), 1332; onderart. 144 (Wederinvoering van de „Paardenmilitie”), 1334; hoofdst. IX, afd. 3 (Spoorwegen), 840; afd. 6 (Kon. besluit betr. de gehuwde vrouw-postambtenaar), 885; hoofdst. X, onderart. 92 (Verhooging van het traktement van den adjunct-adviseur in visscherij-zaken), 606; afd. 5 (Arbeid), 634; - Vestingbegr. 1908, onderart. 4, b. 1338; - Intrekking van art. 31, tweede lid, der Ongevallenwet 1901, enz., alg. ber., 1220; art. 4, b. 1223, 1225; - Aanv. en wijz. der wet tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, alg. ber., 1434, 1438; art. 1b, 1439; art. 1e, 1441, 1442, art. II, 1444; art. 2b, 1446, 1449; art. VI, 1451, 1453; art. X, 1455; art. XI, 1457; - Regeling der visscherijen, alg. ber., 1616, 1623; art. 1, b. 1629, 1632; art. 3, b. 1633; *nieuw* art. 3bis, 1634, 1636, 1638, 1639, 1642; art. 4, b. 1643; art. 6, b. 1644; art. 8, b. 1646; art. 10, b. 1648; art. 12, b. 1650, 1696, 1698; *nieuw* art. 13a, 1737, 1751, 1754; art. 14, b. 1769, 1774, 1777, 1778; hoofdst. IV (Van Binnenvisscherij), 1781; art. 15, b. 1793, 1798, 1803, 2001; *nieuw* art. 15bis, 1807; art. 17 en *nieuw* art. 17a, 1815, 1821, 1823, 1829; art. 19, b. 1831; art. 21, b. 1832; art. 23, b. 1836, 1839; art. 24, b. 1839; art. 26, b. 1840; artt. 27 en 33, b. 1841, 1843, 1852; artt. 38 en 39, b. 1856; *nieuw* art. 40a, 1857; - eindstemming, 2000 (verbet. 2048), 2001; - Mededeelingen der Regeering omtrent het optreden van het nieuwe Kabinet, 1412; - Bespreking van de belangen der Rijkswerklieden bij de verschillende Departementen van Bestuur, 2024, 2058; - *interpellatie* van den heer Marchant betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907, b. 533, 550; - *motien*: van den heer van Kol betr. de instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, 82; - naar aanleiding van een incident tusschen den Minister van Koloniën en den heer Thomson, 251; - regeling van werkzaamheden, 948.

Wijzigt bij de ber. de w.o.: Aanv. en wijz. der wet tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, art. 2b, 1450; artt. VII en VIII, 1454; art. X, 1456; art. XI, 1457, 1458; - Regeling der visscherijen, art. 12, b. 1651, 1698; art. 15, b. 1798, 1804; art. 17, b. 1829; art. 23, b. 1837.

Trekt in zijn *motie* betr. het instellen van een onderzoek tot herstel van het vertrouwen van het volk in 's lands weerbaarheid enz., 1226.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: van den heer Schaper betr. het wetsontwerp tot invoering

TE — TH

van een nieuw artikel tusschen de artt. 59 en 60 der Ongevallenwet 1901 en het Koninklijk besluit van 1 December 1902 (*Staatsblad* n°. 205), 45; - van den heer de Waal Malefijt betr. de resultaten van de maatregelen tot bestrijding van het mond- en klauwzeer, 47.

Wordt benoemd tot Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel, I. 184, II. 1378.

Tets van Goudriaan. (Jhr. mr. D. A. W. van)

Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. ongevallenverzekering, 37; - Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. naamlooze vennootschappen enz., 107; - Goedkeuring der overeenkomst betr. de instelling van het Internationaal Landbouw-Instituut te Rome tusschen Nederland, Duitschland enz. gesloten, 107.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Goedkeuring van het tractaat tot herziening van het minimum invoerrecht op alcoholische dranken in de conventionele zone van Afrika, alg. ber., 165; - Staatsbegr. 1908, hoofdst. III, alg. ber., 499; onderart. 2 (Jaarwedden van den Secretaris-Generaal enz.), 504; onderart. 3 (Periodieke traktementsverhoogingen aan de in art. 2 bedoelde ambtenaren enz.), 508; onderart. 6 (Gezantschappen, jaarwedden en toelagen), 508, 510; onderart. 30bis (Subsidie aan een aspirant-adjunct-tolk bij het gezantschap te Constantinopel), 513; - Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. ongevallenverzekering, alg. ber. 559, 560; - Goedkeuring van het tusschen Nederland en Duitschland gesloten verdrag betr. naamlooze vennootschappen enz., alg. ber., 1210; - Verhoog. en aanv. van hoofdst. III Staatsbegr. 1906, alg. ber., 1290; - naar aanleiding van den aanslag op het leven van den Koning en den Kroonprins van Portugal, 1367.

Krijgt eervol ontslag als Minister van Buitenlandsche Zaken, I. 184, II. 1378; wordt als zoodanig opgevolgd door jhr. mr. R. de Marees van Swinderen.

Thomson. (L. W. J. K.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 69, 126 (verbet. 166); - Ind. begr. 1908, alg. ber., 215 (verbet. 313), 242, 250; hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 101 (Reorganisatie van den dienst der Staatsspoorwegen), 323; afd. 9 (De geest in het Indische leger), 334, 343; - Verhoog. hoofdst. II der uitgaven Ind. begr. 1907, alg. ber., 346; *eenig artikel*, 347, 348; - Staatsbegr. 1908, hoofdstuk VI, alg. ber., 913; onderart. 16 (De bewapening van het nieuwe pantserschip), 935 (verbet. 1033); onderart. 37 (Het korps mariniers), 944, 946; hoofdst. VIII, alg. ber., 1236; onderartt. 22 tot en met 25 (Algemeen depot van discipline en de herhalingsoefeningen), 1315, 1319; onderart. 121 (Aanschaffing van draagbare wapenen enz.), 1331; onderart. 133 (Ambtenaren der topographische inrichting), 1332; onderart. 144 (Wederinvoering van de „Paardenmilitie”), 1333; afd. 21 (Wapen der marechaussee), 1335; onderart. 178j (Voorbereidende werkzaamheden voor den bouw van een kazernement te Venlo), 1337; hoofdst. IX, afd. 2 (Indijking der lauwerzee en afsluiting der Zuiderzee), 780 (verbet. 886), 785; - Verhoog. en wijz. van hoofdst. V Staatsbegr. 1907, onderart. 200 (Aankoop van „Het Melkmeisje” en 38 andere schilderijen uit de collectie-Six), 1192, 1196; - Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdstuk VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1463, 1514, 1526; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2253, 2291; onderartt. 101 en 102 (Hoofdcursus te Kampen), 2320; onderart. 133 (Topographische inrichting), 2322; - *motie* van den heer Duymaer van Twist betr. de gelegenheid voor gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te gebruiken, 968; - *conclusiën*: verslag adres van F. E. H. Liebert, 1153; - verslag inlichtingen adres W. Kloeke, 1655; - verslag inlichtingen adres van den vader van H. H. Alberts, 1669, 1676; - verslag verzoekschrift J. W. Beerenbroek, 1922, 1923; - verslag inlichtingen adres C. J. Asselbergs, 2180, 2188, 2189; - een persoonlijk feit, 250; - naar aanleiding van een verklaring van den Minister van Koloniën, 289.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w.o.: Verhoog. hoofdstuk II der uitgaven Ind. begr. 1907, *eenig artikel*, 347; -

TR — TY

Staatsbegr. 1908, hoofdst. VI, onderart. 37, b. 944; hoofdst. VIII, onderart. 22, b. 1317; — *conclusie* verslag inlichtingen adres C. J. Asselbergs, 2189; — tot het doen opnemen van een schriftelijke gedachtenwisseling tusschen den Minister van Koloniën en den heer Thomson gevoerd, in de *Handelingen*, 243; — tot het doen opnemen van een staat in de *Handelingen*, 2255.

Trekt zijn *motie* betr. den gepensionneerden onderofficier Peschke in, 914.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Koloniën betr. oprichting van een bond door officieren van het Indische leger, 21; — aan den Minister van Koloniën betr. oprichting van een bond door officieren van het Indische leger en betr. beweerde knoeierijen met leverantiën in het Ned.-Ind. leger, 53, 63.

Treub. (Mr. M. W. F.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 2, C (Huurprijzen-clausule in de statuten van woningverenigingen), 1001; hoofdst. VII B, alg. ber., 1023; hoofdst. IX, afd. 3 (Spoorwegen), 816, 852; afd. 6, G (Rijks-postspaarbank), 898; Aanleg enz. spoorweglijnen Gorredijk—Assen, Steenwijk—Oosterwolde en Meppel—Smilde, alg. ber., 1578, 1604; — Wijz. en aanv. der wetten betr. de registratiebelasting, alg. ber., 2112, 2117; art. 1, b. 2118; — Verhoog. van het zegelrecht van sommige effecten, alg. ber., 2112, 2117; art. 1, b. 2121, 2122; art. 3, b. 2123, 2124, 2125; — Toekenning rentel. voorschot aanleg en exploitatie spoorweg v. Hontenisse—Belgische grens, alg. ber., 2206; art. 2, b. 2209; — *interpellatie* van den heer Helsdingen omtrent het optreden van den waarnemenden burgemeester van Krommenie in verband met een werkstaking aldaar, 1594; — *motiën*: van den heer Bos e. a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1873; 1991; — van den heer Treub betr. aanleg en exploitatie spoorweg van Hontenisse—Belgische grens, 2206.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Wijz. en aanv. der wetten betr. de registratiebelasting, art. 1, b. 2118; — Verhoog. van het zegelrecht van sommige effecten, art. 3, b. 2123.

Dient in: een *motie* betr. aanleg en exploitatie van den spoorweg van Hontenisse—Belgische grens, 2206.

Troelstra. (Mr. P. J.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, hoofdst. II der uitgaven, afd. 2 (Departement van Justitie), 258; onderafd. 17 (Arbeidsinspectie en koeliewerving), 268, 270; — Staatsbegr. 1908, alg. ber., 378, 430; hoofdst. IV, alg. ber., 667, 680; hoofdst. V, afd. 3 (Vergoeding aan het vroegere personeel der schutterijen), 1045; hoofdst. VII B, alg. ber., 1024, 1031; onderart. 22 (Ambtenaren bij de administratie der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, enz.), 1122, 1126; onderart. 82 (Ambtenaren bij den Pensioenraad voor burgerlijke ambtenaren), 1133; hoofdst. VIII, alg. ber., 1274; onderartt. 22 tot en met 25 (De derde herhalingsoefening en de landweeroefeningen), 1318; hoofdst. IX, afd. 3 (Spoorwegen), 842; — Verhoog. en wijz. van hoofdst. V Staatsbegr. 1907, onderart. 200 (Aankoop van „Het Melkmeisje” en 38 andere schilderijen uit de collectie-Six), 1191, 1195; — *interpellatie* van den heer Marchant betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907, b. 549; — *motiën*: van den heer van Kol betr. de instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, 82; — van den heer Schaper betr. het verleenen van gratie aan de fabrikanten Pot en ter Borg, 680; — regeling van werkzaamheden, 138.

Tydeman jr. (Mr. M.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 93, 132; — Staatsbegr. 1908, alg. ber., 404 (verbet. 821), 422 (verbet. 821); hoofdst. IV, onderart. 29 (Versterking van het personeel der Rijksveldwacht), 693, 697; hoofdst. V, onderartt. 149 en 151 (Jaarweddeverhooging voor de inspecteurs van het lager onderwijs en voor de districts-schoolopzieners), 1171; hoofdst. VIII, alg. ber., 1270; onderartt. 22 tot en met 25 (Positie der trompetters bij de bereden wapens), 1317; afd. 13, B (Ongeregeligheden aan de Koninklijke

VE

militaire academie), 1327; hoofdst. X, afd. 2 (Ontginning van woeste gronden), 563, 576 (verbet. 821); onderart. 26 (Subsidiën voor boerenleenbanken), 581, 583, 585; onderart. 48 (Staatshulp voor de bebosschingen ontginning van woeste gemeentegronden), 590; — Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 736 (verbet. 821), 763 (verbet. 886); — Goedkeuring van de te Brussel gesloten additioneele akte betr. de suikerbelasting, alg. ber., 1343 (verbet. 1365), 1363; — Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1491, 1525; — Goedk. van het protocol: toetreding van Rusland tot de overeenkomst betr. de suikerbelasting, alg. ber., 1503; — Regeling der visscherijen, alg. ber., 1611, 1622; art. 1, b. 1625, 1631, 1632; art. 3, b. 1633; *nieuw* art. 3bis, 1637, 1638, 1639; art. 12, b. 1695, 1698; *nieuw* art. 13a, 1755; art. 14, b. 1769, 1778; art. 15, b. 1792, 1802, 1806, 2001; *nieuw* art. 15bis, 1808; art. 17 en art. 17a, 1814, 1825, 1828, 1829; art. 23, b. 1838; artt. 27 en 33, b. 1852; artt. 38 en 39, b. 1856; *nieuw* art. 40a, 1858; — Wijz. der Motor- en Rijwielwet 1905, art. III, 2168, 2169; — Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, onderart. 22 (Herhalingsoefeningen), 2313; — Mededeeling der Regeering omtrent het optreden van het nieuwe Kabinet, 1388; — *interpellatie* van den heer Marchant betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907, b. 541 (verbet. 821), 554 (verbet. 821); — *conclusie* verslag inlichting adres C. J. Asselbergs, 2181, 2188, 2189; — regeling van werkzaamheden, 568, 569.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. X, onderart. 26, b. 583; — Regeling der visscherijen, art. 1, b. 1625, 1630; *nieuw* art. 3bis, 1638; art. 17, b. 1829; art. 23, b. 1839; — *conclusie* verslag inlichtingen adres C. J. Asselbergs, 2189.

Dient in: een *motie* betr. het onder de wapenen houden van het blijvend gedeelte der lichting 1907, b. 542.

Legt een verklaring af omtrent het uitbrengen van zijn stem tegen art. 27 van het w. o. tot regeling der visscherijen, 1861.

Veegens. (Mr. J. D.)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Wijz., aanv. en verhoog. van hoofdst. IV Staatsbegr. 1907, b. 38; — Toekenning van een voorschot ten behoeve van een stoomvaartverbinding tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, 41, 42; — Intrekking van art. 31, tweede lid der Ongevallenwet 1901 enz., 109; — Staatsbegr. 1908, hoofdst. X, 162, 170.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Toekenning van een voorschot ten behoeve van een stoomvaartverbinding tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, alg. ber., 55, 61; — Opsporen van delfstoffen van Staatswege, alg. ber., 173, 177; art. 1, b. 374; art. 2, b. 180, 181; — Staatsbegr. 1908, alg. ber., 421; hoofdst. X, alg. ber., 517; afd. 2 (Landbouw), 571 (verbet. 821), 580 (verbet. 821); onderart. 15 (Rijkszuivelschool), 581; onderart. 19 (Onderwijs in landbouw, tuinbouw en houtteelt), 581 (verbet. 821); onderart. 26 (Subsidiën voor boerenleenbanken), 582, 586; onderart. 30 (Veeartsenijkundige dienst), 589; onderart. 48 (Staatshulp voor de bebossching en ontginning van woeste gemeentegronden), 590; onderart. 68 (Middenstandsenquête), 593; onderart. 71 (Bijdrage in de kosten van oprichting van middenstandsbanken), 594; afd. 4 (Nijverheid), 597, 598 (verbet. 821); A (Mijnwijken), 600, 601, 603; onderart. 91 (Grondboringen enz.), 603; afd. 4, B (Visscherijen), 605; onderart. 92 (Verhooging van het traktement van den adjunct-adviseur in visscherijzaken), 606, 607; onderart. 101 (Rijksinstituut voor het onderzoek der zee), 608; onderart. 124 (Kon. Ned. Meteorologisch Instituut), 609; onderart. 126 (Pensioen voor het personeel van het IJkwezen), 610; afd. 5 (Arbeid), 637, 647; onderart. 145 (Ongevallenwet 1901 en Rijksverzekeringbank), 656 (verbet. 821), 659; onderart. 154 (Subsidie voor bestrijding der luchtverontreiniging door rook van fabrieksschoorstenen), 660; — Wijz., aanv. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1907, art. 3, b. 619; — Verhoog. van hoofdst. X Staatsbegr. 1906, onderart. 78, b. 1209; — Intrekking van art. 31, tweede lid, der Ongevallenwet 1901, enz., alg. ber., 1221; art. 4, b. 1224, 1225; — Staats-exploitatie van mijnen, 156, 164; — regeling van werkzaamheden, 138.

Wijzigt bij de ber. de w. o.: Opsporen van delfstoffen van Staatswege, art. 1, b. 374; — Intrekking van art. 31, tweede

VE — VI

lid, der Ongevallenwet 1901 enz., art. 3, b. 1222; - beweegredenen, 1226.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: van den heer Reijne betr. maatregelen in verband met het heerschen van het mond- en klauwzeer, 3; - van den heer van Kol omtrent aanvragen voor particuliere mijnbouwconcessiën, 3; - van den heer Schaper omtrent openbaarmaking van rapporten betrekkelijk den wettelijken 10-urendag, 7; - van den heer Blooker omtrent wettelijke maatregelen tegen loodvergiftiging als beroepsziekte, 7.

Krijgt eervol ontslag als Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel, I. 184, II. 1378; wordt als zoodanig opgevolgd door A. S. Talma.

Veen. (Mr. R. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Wijz., aanv. en verhoog. hoofdst. IV Staatsbegr. 1907, art. 3, b. 620; - Verhoog. en aanv. van hoofdst. IX Staatsbegr. 1908, alg. ber., 1414; - Regeling der visscherijen, art. 15, b. 1802.

Velde (Mr. H. A. van de)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, alg. ber., 399; hoofdst. V, onderart. 69 (Derde tijdelijke geneesheer krankzinnigengesticht te Medemblik), 1044; hoofdst. VI, onderart. 37 (Het korps mariniers), 945; hoofdst. VIII, onderart. 113 (Overbrenging der constructiewerkplaatsen naar de Hembrug), 1328, 1330; - Wijz. der wet tot regeling van het lager onderwijs, *nieuw art.* IV, 775; - Aanv. en wijz. der wet tot voorkoming van bedrog in den boterhandel, artt. 1c, 1d en 1e, 1443; art. II, 1445; art. 2b, 1450; artt. VII en VIII, 1454; art. X, 1456; art. XI, 1458; - Regeling der visscherijen, art. 8, b. 1645, 1647; art. 17 en *nieuw art.* 17a, 1813; *nieuw art.* 40a, 1856.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w.o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VIII, onderart. 113, b. 1328; - Regeling der visscherijen, art. 8, b. 1644; *nieuw art.* 40a, 1856.

Velzen. (S. van)

I. Spreekt bij de ber. over het *wetsontwerp*: Verhoog. van hoofdst. V Staatsbegr. 1908, b. 318.

Verhey. (J. B.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 90; - Ind. begr. 1908, alg. ber., 226, 248; hoofdst. I der uitgaven, onderafd. 61 en 62 (Kazerneering der Koloniale Reserve), 358; hoofdst. II der uitgaven, afd. 9 (Departement van Oorlog), 340; - Begr. Curaçao 1908, onderart. 120bis (Toelagen aan met den politiedienst belaste militairen), 463 (verbet. 555); - Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, alg. ber., 664; onderart. 77j (Verbetering, uitbreiding, wijziging der bestaande opvoedingsgestichten enz.), 726; hoofdst. V, onderart. 99 (Subsidie aan het Nederl. Gymnastiekverbond), 1050; hoofdst. VI, alg. ber., 908, 925; onderart. 16 (De bewapening van- en badkamers voor het mindere personeel op het nieuwe pantserschip), 937; onderart. 46 (Gelegenheid voor de gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te nuttigen), 947, 969; onderart. 61 (Gratificatiën en onderstanden enz.), 950; onderart. 83 (Bezoldiging van den commissaris van het loodswezen te Rotterdam), 951; hoofdst. IX, afd. 3 (Bemambten der H. S. M., vroeger in dienst bij de Rijnspoorwegmaatschappij), 832; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2229, 2301 (verbet. 2335); onderart. 22 (Herhalings oefeningen), 2315 (verbet. 2335); - *motiën*: van de heeren van Kol en IJzerman betr. het optreden van onze troepen in Atjeh, 248; - van den heer Duymaer van Twist betr. de gelegenheid voor gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te gebruiken, 969; - *conclusie* verslag adres F. E. H. Liebert, 1152.

Verheijen. (Jhr. mr. F. X. A.)

I. Wordt toegelaten als lid der Kamer, 215.

VE — VR

Vermeulen. (Dr. P. J. F.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, alg. ber., 145.

Visser. (Dr. J. Th. de)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, hoofdst. II der uitgaven, afd. 5 (Overname der gouvernementscholen in de Minahassa enz.), 278; onderafd. 62 (Europeesch onderwijs), 280, 289; - Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, onderart. 77j (Verbetering, uitbreiding, wijziging der bestaande opvoedingsgestichten, enz.), 722; hoofdst. V, afd. 2, C (Opvoeding en examens van verpleegsters), 1013; afd. 4 (Hooger onderwijs), 1051; onderart. 105 (Hooger onderwijs in de aardrijkskunde), 1086; onderart. 106 (Psychiatrische kliniek te Utrecht), 1091; onderart. 160 (Rijksnormaallessen tot opleiding van onderwijzers enz.), 1182, 1186; hoofdst. IX, afd. 3 (Spoorwegen), 831; hoofdst. X, onderart. 68 (Middenstandsenquête), 591, 593; - Regeling der visscherijen, *nieuw art.* 13a, 1724; art. 14, b. 1758, 1765; art. 17 en *nieuw art.* 17a, 1813, 1819, 1824; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2264, 2302; onderart. 22 (Herhalings oefeningen), 2311, 2317; - Invoering van een wettelijken tijd, alg. ber., 2334, 2335.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w.o.: Regeling der visscherijen, art. 17, b. 1820, 1824; - Invoering van een wettelijken tijd, artt. 1 en 4, b. 2334.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Oorlog omtrent het onder de wapenen houden van miliciens, 9.

Vliet jr. (P. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VII B, onderart. 22 (Ambtenaren bij de administratie der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen enz.), 1121, 1125; - Bespreking van de belangen der Rijkswerklieden bij de verschillende Departementen van Bestuur, 2035, 2066.

Vlijmen. (B. R. F. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Instelling van een Fonds tot spoedige afwerking van de Stelling van Amsterdam, alg. ber., 98 (verbet. 140); - Ind. begr. 1908, hoofdst. I der uitgaven, onderafd. 61 en 62 (Kazerneering der Koloniale Reserve), 359; - Staatsbegr. 1908, alg. ber., 397, 423; hoofdst. VIII, alg. ber., 1252, 1301; onderartt. 22 tot en met 25 (De derde herhalings oefening), 1317; beweegreden, 1338; hoofdst. IX, afd. 3 (Spoorwegen), 823; - Wijz. en aanv. der Pensioenwetten voor de zee- en landmacht, alg. ber., 2173; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, alg. ber., 2269; - regeling van werkzaamheden, 2109.

Aanhangsel: Stelt een vraag, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde, aan den Minister van Justitie betr. de opheffing van het notariaat in de gemeente Erp (Noordbrabant), 51.

Vorst tot Voorst. (J. J. G. baron van)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Wijz. der wet tot voorl. vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 200, 205; - Nadere vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 352 (verbet. 390).

Wordt toegelaten als lid der Kamer, 184.

Voort van Zijp. (C. van der)

II. Wordt toegelaten als lid der Kamer, 1430.

Vries Cz. (Mr. S. de)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderartt. 149 en 151 (Jaarweddeverhoging voor de inspecteurs van het lager onderwijs en voor de districts-schoolopziensers), 1171; - *interpellatie* van den heer Helsdingen omtrent het optreden van den waarnemenden burgemeester van Krommenie in verband met een werkstaking aldaar, 1589, 1591; - *conclusie* verslag inlichtingen adres W. Kloeke, 1655.

Wordt toegelaten als lid der Kamer, 983.

VU — WA

Vuuren. (A. C. A. van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Toekenning van een voorschot ten behoeve van een stoomvaartverbinding tusschen Nederland, Brazilië en Argentinië, alg. ber., 36; - Begr. Curaçao 1908, alg. ber., 447 (verbet. 555), 456; onderart. 10 (Het exploiteeren van de boot *Christiansted*), 458; afd. 4 (Onderwijsverordening), 458; onderart. 21 (Toelage enz. van den landbouwkundige en bijdrage kosten der landbouwinspectie in Suriname), 459; onderart. 32 (Toelage aan den heer Faue), 460; - Begr. Suriname 1908 en goedk. kol. verordening tot het aangaan geldleening op korten termijn, alg. ber., 470; - Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 160 (Rijksnormalessen tot opleiding van onderwijzers enz.), 1180; onderart. 203 (Subsidie aan openbare leesalen), 1199 (verbet. 1307); onderart. 214 (Verhooging van het subsidie aan het Koninklijk Conservatorium te 's Gravenhage), 1230, 1233, 1235; hoofdst. VII B, alg. ber., 1021; - Goedkeuring van de te Brussel gesloten additioneele akte betr. de suikerbelasting, alg. ber., 1346, 1362; - Goedk. van het protocol: toetreding van Rusland tot de overeenkomst betr. de suikerbelasting, alg. ber., 1497, 1506; - Regeling der visscherijen, *nieuw* art. 13a, 1735; - Contract met de „Nederland” en „Rotterdamse Lloyd” tot vervoer van de post tusschen Nederland en Ned.-Indië enz., alg. ber., 1891.

Doet voorstellen tot het wijzigen van w. o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 203, b. 1199; onderart. 214, b. 1230.

Aanhangsel: Stelt vragen, overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Buitenlandsche Zaken betr. moeilijkheden tusschen de Regeering van Venezuela en ons Bestuur op Curaçao, 51.

Waal Malefijt. (J. H. de)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, alg. ber., 222, 246; hoofdst. I der uitgaven, onderafd. 35 (Ambtenaarsexamens), 355; hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 44 (Emigratie), 277; afd. 5 (Overname der Gouvernementscholen in de Minahassa enz.), 279; onderafd. 62 (Europeesch onderwijs), 282, 290; onderafd. 63 (Inlandsch onderwijs), 291; onderafd. 68 (Armwezen), 299, 302; afd. 11 (Samenstelling der gemeenteraden in Indië), 352; hoofdst. II der middelen, nummer 19 (Inkomstenbelasting), 366; - Staatsbegr. 1908, hoofdst. VI, alg. ber., 906, 925; hoofdst. VII B, alg. ber., 1025; hoofdst. IX, onderart. 180, 191 en 199 (Nieuw postkantoor te Zeist), 891; hoofdst. X, afd. 2 (Landbouw, 561, 574; - *Wijz.* der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 746, 765; - Regeling der visscherijen, art. 12, b. 1650; hoofdst. IV (van Binnenvisserij), 1758 (verbet. 1784); art. 15, b. 1790, 1803; art. 19, b. 1831; art. 23, b. 1835; art. 27, b. 1842; *nieuw* art. 40a, 1858 (verbet. 1911); - Verzekering van den goeden staat der voorname rivieren en stroomden des Rijks, alg. ber., 2079; *nieuwe* artt. 7 bis, 7 ter en 11 bis, 2092; - *Wijz.* der Motor- en Rijwieltwet 1905, *nieuw* art. II bis, 2158; art. III, 2160, 2166; - Mededeelingen der Regeering omtrent het optreden van het nieuwe Kabinet, 1401; - *interpellatie* van den heer Helsdingen omtrent het optreden van den waarnemenden burgemeester van Krommenie in verband met een werkstaking aldaar, 1595; - *motie* van den heer Bos e. a. omtrent exploitatie van spoorwegen door den Staat, 1961; - van den heer van Kol betr. de w. o. tot naturalisatie van Khouw Oen Giok en Oey Tiang Hoei, 2130.

Doet voorstellen tot het wijzigen van w. o.: Ind. begr. 1908, hoofdst. II der uitgaven, onderafd. 68, b. 300; - Regeling der visscherijen, art. 27, b. 1842; *Wijz.* der Motor- en Rijwieltwet 1905, art. III, 2159, 2160, 2166.

Aanhangsel: Stelt een vraag overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel betr. de resultaten van de maatregelen tot bestrijding van het mond- en klauwzeer, 47.

Wassenaer van Catwijk. (Mr. O. J. E. baron van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908,

WA — WIJ

alg. ber., 403; hoofdst. VI, alg. ber., 912; onderart. 16 (De bewapening van het nieuwe pantserschip), 931, 942; onderart. 37 (Het korps mariniers), 946; hoofdst. VII B, onderart. 47 (De belangen der bevolking bij den verkoop van woeste gronden van den Staat), 1132, 1133.

Doet voorstellen tot het wijzigen van w. o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VI, onderart. 16, 931.

Wassenaer van Rosande. (J. D. baron van)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: *Wijz.* van art. 28, 4°, van de Drankwet, 19; - *Wijz.* der wet tot voorloopige vaststelling van hoofdst. VIII Staatsbegr. 1908, b. 204, 208.

Waterschoot van der Gracht. (Mr. W. S. J. van)

I. Spreekt bij de ber. over het *wetsontwerp*: *Wijz.* en aanv. der wetten betr. de registratiebelasting, 320, 322.

Wentholt. (J.)

I. Spreekt in de Eerste Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: *Wijz.* en aanv. van de „Pensioenwet voor de zeemacht 1902” en de „Pensioenwet voor de landmacht 1902”, b. 344; - Verhoog. van hoofdst. VI Staatsbegr. 1908, b. 345.

II. Spreekt in de Tweede Kamer bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. VI, alg. ber., 918, 928; onderart. 2 (Toestand der commiezen en adjunct-commiezen aan het Departement van Marine), 930; onderart. 16 (De bewapening enz. van het nieuwe pantserschip en de torpedo-booten type-*Ophir*), 939, 943; onderafd. 3 (Toestand der bakkers aan boord), 944; onderart. 33 (Apothekers bij de marine), 944; onderart. 37 (Het korps mariniers), 946; onderart. 46 (Gelegenheid voor de gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te nuttigen), 947, 948, 969, 971; onderart. 51 (Sleepboot te den Helder om hulp te verleen aan de bemanning der onderzeeboot), 949 (verbet. 1033); onderart. 59 (Toepassing van art. 16 der Militaire Pensioenwet op marine-officieren), 949, 950; onderart. 61 (Gratificatiën en onderstanden enz.), 950; onderart. 83 (Bezoldiging der commissarissen van het loodswezen), 951; onderart. 87 (Aanbouw van een zevende stoomloodsvaartuig en het al dan niet verplaatsen van het loodsstation Maassluis), 952; - Recht op pensioen van den oppertorpedomaker enz. C. Löscher, alg. ber., 1693; - *Wijz.* en aanv. der Pensioenwetten voor de zee- en de landmacht, alg. ber., 2172, 2173; - Bespreking van de belangen der Rijkswerklieden bij de verschillende Departementen van Bestuur, 2057, 2078; - *motie* van den heer Duymaer van Twist betr. de gelegenheid voor de gehuwde matrozen om hun maaltijden in hun gezin te gebruiken, 948, 969, 971.

Wijzigt bij de ber. de w. o.: Recht op pensioen van den oppertorpedomaker enz. C. Löscher, beweegreden, 1693.

Aanhangsel: Beantwoordt vragen, door de leden der Kamer gedaan overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: van de heer Plate betr. het gebruik van Moulmein-teak bij den aanbouw van oorlogsschepen, 23.

Vraagt als Minister van Marine eervol ontslag, dat niet wordt aangenomen, I. 184, II. 1378.

Wijnbergen. (Mr. A. I. M. J. baron van)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. IV, onderart. 77g (Stichting van een bijzondere strafgevangenis voor mannen), 710; hoofdst. V, afd. 5 (Lager onderwijs), 1154 (verbet. 1307), 1168 (verbet. 1307); onderart. 160 (Rijksnormalessen tot opleiding van onderwijzers enz.), 1177 (verbet. 1307), 1187; hoofdst. X, afd. 2 (Subsidie aan den Tuinbouwbond), 521; - *Wijz.* der wet tot regeling van het lager onderwijs, alg. ber., 744, 765 (verbet. 886).

Doet voorstellen tot het wijzigen van w. o.: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, onderart. 160, b. 1177.

WO — ZW

Woltjer. (Dr. J.)

I. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Ind. begr. 1908, b. 96; — Staatsbegr. 1908, alg. ber., 146 (verbet. 175); — regeling van werkzaamheden, 52, 74, 130.

Zwaag. (G. van der)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 2 (Het verleen van een vergunning tot verkoop van sterken drank voor een tentoonstelling te Sloten), 979, 989; hoofdst. X, onderart. 26 (Subsidiën voor boerenleenbanken), 585; — Nadere overeenkomst met de Mij. tot Expl. van Staatsspoorwegen, betr. voormalig Nederl. Rijnspoorwegpersoneel, alg. ber., 1571; — Aanleg enz. spoorweglijnen Gorredijk—Assen, Steenwijk—Oosterwolde en Meppel—

ZIJ

Smilde, alg. ber., 1574; — Regeling der visscherijen, art. 15, b. 1791, 1803; art. 17, b. 1812, 1819.

Doet voorstellen tot het *wijzigen* van w. o.: Regeling der visscherijen, art. 17, b. 1808, 1819.

Zijlma. (G.)

II. Spreekt bij de ber. over *wetsontwerpen*: Staatsbegr. 1908, hoofdst. V, afd. 2 (Verschil in belastingwezen bij de provinciën), 975, 994; hoofdst. IX, afd. 2 (Waterafvoer der noordelijke provinciën), 783, 785; afd. 3 (Station te Winsum), 839; hoofdst. X, afd. 2 (Landbouw), 564.

Aanhangsel: Stelt vragen overeenkomstig art. 89a van het Reglement van Orde: aan den Minister van Oorlog omtrent de keuring der paarden voor de remonte in de provincie Groningen, 39.